

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 17.7.2013
COM(2013) 534 final

2013/0255 (APP)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS

Euroopa Prokuratuuri asutamise kohta

{SWD(2013) 274 final}

{SWD(2013) 275 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Süüdistuse esitamine ELi eelarve vastaste kuritegude eest on praegu liikmesriikide ainupädevuses ja liidul selles valdkonnas volitused puuduvad. Kuna õiguskaitse ressursid on piiratud, ei uuri asjaomased riigiasutused alati selliseid kuritegusid ega esita nende eest süüdistust, kuigi nendega kaasnev võimalik kahju on märkimisväärne. Seepärast on riikide õiguskaitsealased jõupingutused selles valdkonnas sageli killustunud ja nende kuritegude piiriülene mõõde jääb tavaliselt riigiasutuste tähelepanuta.

Piiriülese pettuse vastane võitlus nõuab rangelt kooskõlastatud ja tõhusat uurimistegevust ning süüdistuste esitamist Euroopa tasandil, kuid praegune teabevahetuse ja kooskõlastamise tase ei ole selliste liidu asutuste nagu Eurojust, Europol ja Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) intensiivsetest jõupingutustest hoolimata selle saavutamiseks piisav. Kooskõlastamises, koostöös ja teabevahetuses esineb arvukalt probleeme ja piiranguid, mis tulenevad vastutuse jagamisest riigiasutuste vahel, mis kuuluvad eri territoriaalsete ja funktsionaalsete jurisdiktsioonide alla. Pettusevastase võitluse eesmärgil eri tasandil ja eri riigiasutuste poolt rakendatavates kohtulikes meetmetes esineb pidevalt lünki – see on peamine takistus liidu finantshuve kahjustavate kuritegude tõhusal uurimisel ja nende eest süüdistuse esitamisel.

Eurojustil ja Europolil on üldised volitused hõlbustada teabevahetust ning koordineerida kriminaaluurimist ja süüdistuste esitamist eri riikides, kuid neil endil puudub õigus uurimist teostada või süüdistust esitada. Euroopa Pettustevastasel Ametil (OLAF) on volitus uurida ELi kahjustavaid pettusi ja ebaseaduslikku tegevust, kuid tema pädevusse kuuluvad üksnes haldusuurimised. Riiklikud õigusasutused tegutsevad sageli aeglaselt, süüdistuste esitamise määr on üldiselt madal ning eri liikmesriikides saavutatud tulemused ei ole liidu kui terviku tasandil võrdväärsed. Seda arvesse võttes ei saa liikmesriikide pettusevastaseid kohtulikke meetmeid pidada praegu tõhusaks, võrdväärseks ja tõkestavaks, nagu nõutakse ELi toimimise lepingus.

Kuna kriminaaluurimiseks ja süüdistuste esitamiseks pädevad asutused liikmesriikides ei suuda praegu võrdväärset kaitse- ja täitmise tagamise taset saavutada, on liidul nii pädevus kui ka kohustus tegutseda. Õiguslikult on see ette nähtud ELi toimimise lepingu artikliga 325, kuid ka selles valdkonnas kohaldatavaid liidu erieeskirju arvesse võttes on liidul kõige paremad võimalused kaitsta oma finantshuve (sh neid huve kahjustavate kuritegude eest süüdistuse esitamise kaudu). ELi toimimise lepingu artiklis 86 on sätestatud õiguslik alus sellise uue liidu tasandil rakendatava süüdistuste esitamise süsteemi jaoks; süsteemi eesmärk on kõrvaldada praeguse üksnes liikmesriikide jõupingutustel põhineva täitmise tagamise korra puudused ning suurendada nende jõupingutuste järjepidevust ja kooskõla.

Käesoleva ettepaneku eesmärk on asutada Euroopa Prokuratuur ning määrata kindlaks selle pädevus ja menetlused. Ettepanek täiendab varasemat seadusandlikku ettepanekut,¹ milles on kindlaks määratud nii kuriteod kui ka kohaldatavad karistused.

Käesolev ettepanek on seadusandlike aktide pakme osa, sest sellele lisatakse ettepanek Eurojusti reformi kohta.

¹ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse liidu finantshuve kahjustava pettuse vastast võitlust kriminaalõiguse abil, 11.7.2012, COM(2012) 363 (final).

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Komisjon konsulteeris käesoleva määruse ettevalmistamiseks korduvalt paljude sidusrühmadega ning tugines seejuures ka Euroopa Prokuratuuri asutamise üle peetud varasematele, enam kui kümme aastat kestnud aruteludele². Käesoleva ettepaneku ettevalmistamise käigus toimunud konsultatsioonid hõlmasid peamisi selles määruks käsitletavaid teemasid, sealhulgas asjaomaste kuritegude uurimise ja nende eest süüdistuse esitamise Euroopa süsteemi institutsioonilise, õigusliku, organisatsioonilise ja korraldusliku ülesehituse eri võimalusi.

2012. aasta alguses avaldati kaks küsimustikku, mida levitati interneti teel ning millest üks oli ette nähtud juristidele ja teine üldsusele. Vastajad suhtusid üldiselt positiivselt uute meetmete võtmisse, et tugevdada ELi finantshuve kahjustavate kuritegude vastase võitluse sisulist ja menetluslikku raamistikku, ning enamik toetas ka Euroopa Prokuratuuri asutamise ideed. Samuti esitati hulgaliselt üksikasjalikke ettepanekuid ning tõstatati probleeme ja küsimusi eelkõige sellistel teemadel nagu Euroopa Prokuratuuri ja liikmesriikide prokuratuuride vahelised suhted, Euroopa Prokuratuuri pädevus juhtida ja koordineerida uurimistegevust riiklikul tasandil ning ühtlustatud Euroopa menetluseeskirjade kasutamisel Euroopa Prokuratuuri menetlustes tekkida võivad probleemid. Samal ajal tehti mitmes liikmesriigis käesolevat aruannet toetava välisuuringu osana valdkonnauuring. Peale selle peeti 2012. aastal ja 2013. aasta alguses Euroopa tasandil mitu arutelu ja kohtumist:

- liikmesriikide prokuröride või nende samaväärsete ülemkohtu institutsioonide võrgustik, Budapest, 25.–26. mai 2012;
- konverents „Euroopa Prokuratuuri projekt?“, Luxembourg, 13.–15. juuni 2012. Konverentsil osalesid teadusringkondade, ELi institutsioonide ja liikmesriikide eksperdid ja kõrgetasemelised esindajad;
- asepresident Viviane Redingi konsulteerimiskohtumine liikmesriikide peaprokuröride ja prokuratuuride juhtidega, Brüssel, 26. juuni 2012. Kohtumisel toimus avalik arutelu liidu finantshuvide kaitse konkreetsete küsimuste üle;
- komisjon korraldas 18. oktoobril 2012 konsulteerimiskohtumise Eurojusti võimaliku reformiga seonduvatel teemadel, mille käigus arutati liikmesriikide esindajatega ka Euroopa Prokuratuuri asutamisega seotud küsimusi. Kohtumisel toetati üldiselt tiheda seose loomist Eurojusti ja Euroopa Prokuratuuri vahel;
- OLAFi kümnes pettusi uurivate ametnike konverents, Berliin, 8.–9. november 2012 – see andis võimaluse analüüsida liikmesriikide prokuröride ja Euroopa Prokuratuuri (kui see on asutatud) vahelise suhtluse viise;
- 26. novembril 2012 peetud mitteametlikul konsulteerimisel kaitseadvokaatidega (Euroopa Advokatuuride ja Õigusliitude Nõukogu (CCBE) ja Euroopa Kriminaalõiguse Advokatuuride Ühing (ECBA)) analüüsiti kahtlustatavatele ettenähtud menetluslikke tagatisi ja tehti kasulikke ettepanekuid nende kohta;
- Euroopa Õigusakadeemia (ERA) seminar „Euroopa Prokuratuuri loomine“, 17.–18. jaanuar 2013;

² Vt roheline raamat ühenduse finantshuvide kriminaalõiguskaitse ja Euroopa prokuröri ametikoha loomise kohta, 11.12.2001, KOM(2001) 715 (lõplik), ja selle järelvalvearuanne, 19.3.2003, KOM(2003) 128 (lõplik).

- komisjoni ELi kriminaalpoliitika eksperdirühma kohtumine, Brüssel, 23. jaanuar 2013;
- täiendav konsulteerimiskohtumine ECBA ja CCBEGA, Brüssel, 9. aprill 2013.

2012. aasta teises pooles ja 2013. aasta alguses toimus ka arvukalt kahepoolseid konsulteerimiskohtumisi liikmesriikide ametiasutustega.

Komisjon koostas eri poliitikavõimaluste mõjuhindangu ja võttis seejuures muu hulgas arvesse välisuuringut (erileping nr JUST/2011/JPEN/FW/0030.A4), mille käigus kaaluti eri valikuvõimalusi Euroopa Prokuratuuri asutamisel. Mõjuhindangu põhjal toob kõige suuremat kasu ja tekitab kõige vähem kulusid Euroopa Prokuratuuri asutamine liidu detsentraliseeritud integreeritud asutusena, mis tugineb liikmesriikide kohtusüsteemidele.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

3.1. Õiguslik alus

Ettepaneku õiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikkel 86. Kõnealuse artikli lõikes 1 on sätestatud, et „[l]iidu finantshuve kahjustavate kuritegude vastu võitlemiseks võib nõukogu seadusandliku erimenetluse kohaselt määruste abil asutada Eurojusti põhjal Euroopa Prokuratuuri. Nõukogu teeb otsuse ühehäälselt pärast Euroopa Parlamendilt nõusoleku saamist.” Artikli lõikes 2 on Euroopa Prokuratuuri pädevus kindlaks määratud järgmiselt: „Euroopa Prokuratuuril on, vajaduse korral koostöös Europoliga, pädevus lõikes 1 osutatud määruses kindlaks määratud liidu finantshuve kahjustavate kuritegude uurimiseks ning nende kuritegude täideviijate ja osavõtjate vastutusele võtmise tagamiseks. Euroopa Prokuratuur täidab liikmesriikide pädevates kohtutes nende kuritegude puhul prokuröri ülesandeid.” Kõnealuse lepingu artikli 86 lõikes 3 on selle sätte kohaselt vastuvõetavate määruste esemeline reguleerimisala sätestatud järgmiselt: „[l]õikes 1 osutatud määrustega kinnitatakse Euroopa Prokuratuuri põhikiri, tema ülesannete täitmise tingimused, menetlusreeglid tema tegevuse ja tõendite lubatavuse kohta, samuti tema ülesannete täitmisel tehtud menetlustoimingute kohtuliku kontrolli suhtes kohaldatavad eeskirjad.”

3.2. Subsidiaarsus ja proportsionaalsus

Liidu meede on vajalik kavandatud meetmele omase üleliidulise mõõtme tõttu. See tähendab, et liidu enda finantshuve kahjustavate kuritegude uurimist ja nende eest süüdistuse esitamist juhitakse ja koordineeritakse liidu tasandil; selliste finantshuvide kaitset nõutakse ELi toimimise lepingu artikli 310 lõike 6 ja artikli 325 kohaselt nii liidult kui ka liikmesriikidelt. Vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele saab kõnealuse eesmärgi selle ulatuse ja mõju tõttu saavutada üksnes liidu tasandil. Nagu eespool märgitud, ei ole praegune olukord, kus süüdistuse esitamine liidu finantshuve kahjustavate kuritegude eest on üksnes liikmesriikide ametiasutuste pädevuses, rahuldav ega aita piisavalt saavutada eesmärki võidelda tõhusalt liidu eelarvet kahjustavate kuritegude vastu.

Vastavalt proportsionaalsuse põhimõttele ei lähe käesolev määrus selle eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale. Kavandatud ettepanekus väljapakutud võimalusi rakendades sekkutakse kõige vähem liikmesriikide õiguskorda ja institutsioonilisse struktuuri. Ettepaneku põhipunktid (näiteks uurimismeetmete suhtes kohaldatava õiguse valik, delegaatprokuröride arv, Euroopa Prokuratuuri detsentraliseeritus ja kohtuliku kontrolli süsteem) kavandati selliselt, et need ei lähe ettepaneku põhieesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

Liidu pädevus võidelda pettuse ja muude tema finantshuve kahjustavate kuritegude vastu on ühemõtteliselt sätestatud ELi toimimise lepingu artiklites 86 ja 325. Kuna kõnealune liidu

pädevus ei täienda liikmesriikide pädevust ja selle teostamine on vajalik liidu finantshuvide tõhusama kaitse saavutamiseks, on kavandatud pake kooskõlas subsidiaarsuse nõudega.

3.3. Ettepaneku selgitus peatükkide kaupa

Ettepaneku põhieesmärgid on järgmised:

- tugevdada liidu finantshuvide kaitset, arendada edasi õigusvaldkonda ja suurendada ELi ettevõtjate ja kodanike usaldust liidu institutsioonide vastu ning austada samal ajal kõiki Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhiõigusi;
- luua sidus liidu finantshuve kahjustavate kuritegude uurimise ja nende eest süüdistuse esitamise Euroopa süsteem;
- tagada ELi finantshuve kahjustavate kuritegude tõhusam ja tulemuslikum uurimine ning nende eest süüdistuse esitamine;
- esitada rohkem süüdistusi, mille tulemusel võetakse süüdlasi rohkem vastutusele ja saadakse rohkem tagasi pettuse teel saadud liidu rahalisi vahendeid;
- tagada tihe koostöö ja tõhus teabevahetus Euroopa ja liikmesriikide pädevate ametiasutuste vahel;
- tugevdada liidu finantshuve kahjustavate kuritegude toimepaneku tõkestamist.

3.3.1. I peatükk. Reguleerimisese ja mõisted

Selles peatükis sätestatakse määruse reguleerimisese, milleks on Euroopa Prokuratuuri asutamine. Lisaks määratletakse selles teatavad määruses kasutatavad mõisted, nagu „liidu finantshuvid”.

3.3.2. II peatükk. Üldeeskirjad

Selles peatükis määratakse kindlaks Euroopa Prokuratuuri põhitunnused ning tema staatus ja struktuur liidu uue asutusena, mille ülesanne on teostada uurimisi ja esitada süüdistusi. Peatükis sätestatakse Euroopa prokuröri, aseprokuröride ja delegaatprokuröride ametisse nimetamise ja ametist vabastamise erieeskirjad. Selles sätestatakse ka Euroopa Prokuratuuri peamised tööpõhimõtted.

1. jaos („Euroopa Prokuratuuri staatus, töökorraldus ja struktuur”) selgitatakse Euroopa Prokuratuuri ülesehitust ja talle usaldatud ülesandeid. Selles sätestatakse tema asutamine liidu uue juriidilise isiku staatusega organina ja määratakse kindlaks tema suhe Eurojustiga. Euroopa Prokuratuurile iseloomulike põhijoontena märgitakse ettepanekus selle sõltumatust ja vastutust, mis peaksid tagama, et ta suudab täita oma ülesandeid ja kasutada oma volitusi viisil, mis kaitseb teda soovimatu mõju eest. Ettepanekus kirjeldatakse ka Euroopa Prokuratuuri struktuuri põhijooni.

2. jaos („Euroopa Prokuratuuri liikmete ametisse nimetamine ja ametist vabastamine”) sätestatakse Euroopa prokuröri, aseprokuröride ja Euroopa Prokuratuuri töötajate ametisse nimetamise ja ametist vabastamise eeskirjad. Euroopa prokuröri ametisse nimetamine on kavandatud viisil, mis tagab tema sõltumatuse ja vastutuse liidu institutsioonide ees, samal ajal kui tema ametist vabastamise üle otsustab Euroopa Liidu Kohus. Euroopa delegaatprokuröride puhul, kelle nimetab ametisse ja vabastab ametist Euroopa prokurör, tagab menetlus integreerituse liikmesriigi prokuratuurisüsteemi.

3. jaos („Peamised põhimõtted”) kirjeldatakse Euroopa Prokuratuuri tegevust reguleerivaid peamisi õiguspõhimõtteid, sealhulgas kooskõla Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga, proportsionaalsust, määruse rakendamiseks vastuvõetud siseriiklikku õigust, menetluste

neutraalsust, uurimistegevuse õiguspärasust ja kiirust, liikmesriikide kohustust abistada Euroopa Prokuratuuri uurimistegevuses ja süüdistuste esitamisel.

4. jaos („Euroopa Prokuratuuri pädevus”) täpsustatakse Euroopa Prokuratuuri sisulisse pädevusse kuuluvaid kuritegusid. Need tuleb kindlaks määrata liidu õiguse (direktiiv 2013/xx/EL) rakendamiseks vastuvõetud siseriikliku õiguse kaudu. Ettepanekus eristatakse kahte liiki kuritegusid: esimest liiki kuriteod kuuluvad automaatselt Euroopa Prokuratuuri pädevusse (artikkel 12), kuid teise liigi puhul tuleb Euroopa Prokuratuuri pädevust tõendada, kui on teatavaid ühendavaid seoseid esimest liiki kuritegudega (artikkel 13). Selles jaos kirjeldatakse ka seda, kuidas Euroopa Prokuratuur teostab oma pädevust nende kuritegudega seoses.

3.3.3. III peatükk. Uurimise, süüdistuse esitamise ja kohtumenetluse kord

Selles peatükis käsitletakse Euroopa Prokuratuuri uurimistegevuse ja süüdistuste esitamise põhijooni, sealhulgas seda, kuidas riiklikud kohtud peaksid sellist tegevust kontrollima, milliseid otsuseid võib Euroopa Prokuratuur pärast uurimise lõpetamist teha, kuidas ta täidab oma süüdistuse esitamise ülesannet ja kuidas kasutatakse kogutud tõendeid asja menetlevas kohtus.

1. jaos („Uurimistegevus”) sätestatakse Euroopa Prokuratuuri uurimistegevuse suhtes kohaldatavad üldeeskirjad, sealhulgas kasutatavad teabeallikad, uurimise algatamise ja teostamise viis ning see, kuidas Euroopa Prokuratuur võib hankida andmebaasidest või tema palvel kogutud andmetest lisateavet.

2. jaos („Teabe töötlemine”) selgitatakse kohtuasjade haldamise süsteemi toimimist.

3. jaos („Uurimismeetmed”) sätestatakse Euroopa Prokuratuuri käsutuses olevate üksikute uurimismeetmete liigid ja tingimused. Ettepanekuga ei reguleerita üksikasjalikult kõiki neid meetmeid, vaid selles nõutakse liikmesriigi õiguse kohaldamist.

4. jaos („Uurimise lõpetamine ja süüdistuse esitamise pädevus”) sätestatakse eri liiki otsused, mida Euroopa Kohus võib pärast uurimise lõpetamist teha, sealhulgas süüdimõistvad otsused ja kaebuste rahuldamata jätmine.

5. jaoga („Tõendite vastuvõetavus”) reguleeritakse Euroopa Prokuratuuri poolt kogutud ja asja menetlevale kohtule esitatud tõendite vastuvõetavust.

6. jaoga („Konfiskeerimine”) reguleeritakse sellise vara käsutamist, mille riiklikud kohtud konfiskeerivad Euroopa Prokuratuuri poolse süüdistuse esitamise tagajärjel.

3.3.4. IV peatükk. Menetluslikud tagatised

Selles peatükis sätestatud eeskirjadega nähakse kahtlustatavatele ja teistele Euroopa Prokuratuuri menetlustes osalevatele isikutele ette tagatised, mis peavad olema kooskõlas asjaomaste standarditega, eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga. Eeskirjades viidatakse teatavate õigustega seoses liidu õigusaktidele (direktiivid, mis käsitlevad mitmesuguseid menetluslikke õigusi kriminaalmenetluses), kuid neis määratakse iseseisvalt kindlaks ka muud õigused, mida liidu õigusaktidega veel ei reguleerita. Kõnealused eeskirjad tugevdavad kaitset, võrreldes liikmesriigi õigusega, nii et kahtlustatavad ja muud isikud võivad otseselt tugineda liidu tasandi kaitsele.

3.3.5. V peatükk. Kohtuliku kontrolli

ELi toimimise lepingu artikli 86 lõikega 3 nähakse ette, et liidu seadusandja peab kinnitama Euroopa Prokuratuuri poolt oma ülesannete täitmisel tehtud menetlustoimingute kohtuliku kontrolli suhtes kohaldatavad eeskirjad. See võimalus tuleneb Euroopa Prokuratuuri erilisest

laadist, mis erineb kõigi teiste liidu organite ja asutuste laadist ning nõuab kohtuliku kontrolli reguleerivaid erieeskirju.

ELi toimimise lepingu artikli 86 lõike 2 kohaselt peab Euroopa Prokuratuur täitma liikmesriikide pädevates kohtutes prokuröri ülesandeid. Euroopa Prokuratuuri uurimistoimingud on tihedalt seotud ka hilisema süüdistuse esitamisega ja nende mõju avaldub peamiselt liikmesriigi õiguskorras. Uurimistoiminguid teostavad enamasti siseriiklikud õiguskaitseasutused, kes tegutsevad Euroopa Prokuratuuri juhtnööride järgi ja vahel ka pärast siseriiklikult kohtult loa saamist. Euroopa Prokuratuur on seega liidu organ, kelle tegevus on asjakohane peamiselt liikmesriigi õiguskorras. Seepärast on asjakohane käsitada Euroopa Prokuratuuri tema uurimis- ja süüdistuse esitamise toimingute kohtuliku kontrolli eesmärgil riigi ametiasutusena. Siseriiklike kohtute ülesanne peaks seega olema kohtuliku kontrolli teostamine kõigi Euroopa Prokuratuuri vaidlustatavate uurimis- ja süüdistuse esitamise toimingute üle ning liidu kohtutel ei tohiks olla nende toimingutega seoses otsest pädevust vastavalt ELi toimimise lepingu artiklitele 263, 265 ja 268, sest selliseid toiminguid ei tohiks kohtuliku kontrolli eesmärgil käsitada liidu asutuse toimingutena.

Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 267 võivad siseriiklikud kohtud esitada – ja teatavatel juhtudel peavad esitama – Euroopa Kohtule taotlusi eelotsuste tegemiseks selliste liidu õigusnormide tõlgendamise või kehtivuse kohta, mis on Euroopa Prokuratuuri uurimis- ja süüdistuse esitamise toimingute kohtuliku kontrolli seisukohast asjakohased. Need taotlused võivad hõlmata käesoleva määruse tõlgendamise küsimusi. Kuna Euroopa Prokuratuuri käsitatakse kohtuliku kontrolli eesmärgil riigi ametiasutusena, saavad siseriiklikud kohtud esitada oma toimingutega seonduvaid tõlgendamisküsimusi üksnes Euroopa Kohtule. Eelotsuse menetlus tagab seega käesoleva määruse ühetaolise kohaldamise kogu liidus, kuid Euroopa Prokuratuuri toimingute põhjendatust võib liikmesriigi õigusnormide kohaselt vaidlustada siseriiklikes kohtutes.

3.3.6. VI peatükk. Andmekaitse

Selles peatükis sätestatakse andmekaitset reguleerivad eeskirjad, mis Euroopa Prokuratuuri kontekstis täpsustavad ja täiendavad ELi organite poolt isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatavaid liidu õigusakte (eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta). Järelevalvet Euroopa Prokuratuuri tegevuse käigus toimuva isikuandmete töötlemise üle teostab Euroopa andmekaitseinspektor.

3.3.7. VII peatükk. Finantsküsimusi ja personali käsitlevad sätted

Selles peatükis sätestatud eeskirjadega reguleeritakse seda, kuidas Euroopa Prokuratuur peab haldama oma eelarvet ja personali. Eeskirjad põhinevad kohaldatavatel liidu õigusaktidel: eelarveküsimustes Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrusel (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, ja personaliküsimustes määrusel nr 31/2005 (EMÜ) selle muudetud redaktsioonis.

3.3.8. VIII peatükk. Euroopa Prokuratuuri suhteid käsitlevad sätted

Selle peatükiga reguleeritakse Euroopa Prokuratuuri suhteid liidu institutsioonide ja muude organitega ning liiduväliste organitega. Euroopa Prokuratuuri ja Eurojusti vahelistele suhetele kohaldatakse erieeskirju, võttes arvesse eriseoseid, mis ühendavad neid kahte organit jooksva tegevuse, halduse ja juhtimise valdkonnas.

3.3.9. IX peatükk. Üldsätted

Neis sätetes käsitletakse iga uue liidu asutuse asutamisega kaasnevaid institutsioonilisi küsimusi. Need tuginevad suurel määral detsentraliseeritud ameteid käsitlevale ühisele lähenemisviisile, kuid nende puhul võetakse arvesse ka Euroopa Prokuratuuri erilist (kohtulikku) iseloomu. Kõnealustes sätetes käsitletakse sellised küsimusi nagu õiguslik staatus, tegutsemistingimused, kasutatavad keeled, läbipaistvusnõuded, pettuste vältimise eeskirjad, salastatud teabe käsitlemine, haldusuurimised ja vastutust käsitlevad eeskirjad.

3.3.10. X peatükk. Lõppsätted

Neis sätetes käsitletakse määruse rakendamist ning nendega nähakse ette rakendussätete, üleminekusätete ja halduseeskirjade vastuvõtmine ning jõustumine.

4. MÕJU EELARVELE

Käesoleva ettepaneku puhul püütakse tagada kulutõhusus ELi eelarve seisukohast: Euroopa Prokuratuuri peakontori asutamiseks kasutatakse osa OLAFi praegustest ressurssidest ja peakontor ise tugineb Eurojusti haldustoele.

Piiratud lisakulud tekivad seoses Euroopa delegaatprokuröridega, kes asuvad liikmesriikides ja moodustavad Euroopa Prokuratuuri lahutamatu osa. Võttes arvesse nende staatust nii liidu kui ka liikmesriigi prokurörina, tasustatakse neid ELi eelarvest ja nende suhtes kohaldatakse personalieeskirju.

Kuna Euroopa Prokuratuuri asutamisetapp kestab tõenäoliselt mitu aastat, viiakse personal OLAFist järk-järgult üle Euroopa Prokuratuuri. Üleviidud töötajatega võrdne arv töötajaid ja nende töötajate rahastamiseks vajalikud vahendid arvatakse OLAFi ametikohtade loetelust ja eelarvest maha. Euroopa Prokuratuur hakkab täiskoormusel tööle pärast personali täiskoosseisu saavutamist. See saavutatakse 2023. aastaks, mil Euroopa Prokuratuuris on 235 töötajat (neist 180 ametikohtade loetelus nimetatud ametikohtadel ja 55 välistöötajat). 2023. aastal on hinnanguline personalikulu ligikaudu 35 miljonit eurot.

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS

Euroopa Prokuratuuri asutamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 86,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu riikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut,

olles konsulteerinud Euroopa andmekaitseinspektoriga,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Nii liit kui ka liikmesriigid on kohustatud kaitsma liidu finantshuve kuritegude eest, mis tekitavad igal aastal märkimisväärset rahalist kahju. Asjaomased riikide ametiasutused ei uuri siiski praegu piisavalt neid kuritegusid ega esita nende eest süüdistusi.
- (2) Euroopa Prokuratuuri asutamine on ette nähtud Euroopa Liidu toimimise lepinguga vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala raames.
- (3) ELi toimimise lepingus nõutakse sõnaselgelt Euroopa Prokuratuuri asutamist Eurojusti põhjal, mis viitab sellele, et käesoleva määrusega tuleks nende tegevus omavahel siduda.
- (4) ELi toimimise lepingus on sätestatud, et Euroopa Prokuratuuri ülesanne on võidelda liidu finantshuve kahjustavate kuritegude vastu.
- (5) Vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele ning võttes arvesse liidu finantshuve kahjustavate kuritegude vastase võitluse ulatust ja mõju, saab selliste kuritegude vastu paremini võidelda liidu tasandil. Praegune olukord, kus süüdistuse esitamine liidu finantshuve kahjustavate kuritegude eest on üksnes liikmesriikide ametiasutuste pädevuses, ei aita piisavalt seda eesmärki saavutada. Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt Euroopa Prokuratuuri asutamist, ei saa liikmesriigid liidu finantshuve kahjustavate kuritegude eest eri liikmesriikides esitatavate süüdistuste killustatust arvesse võttes ise saavutada ja et Euroopa Prokuratuuril peab olema ainupädevus selliste kuritegude eest süüdistusi esitada, saab seda paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega.
- (6) Vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud proportsionaalsuse põhimõttele ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale ning tagab võimalikult väheste sekkumise liikmesriikide õiguskorda ja institutsioonilisse struktuuri.
- (7) Euroopa Prokuratuur peaks olema volitatud uurima liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid, esitama nende toimepanijatele süüdistusi ja tegema otsuseid. See eeldab iseseisvaid uurimis- ja

süüdistuste esitamise volitusi, sealhulgas suutlikkust uurida piiriüleseid või keerukaid juhtumeid.

- (8) Euroopa Prokuratuuri organisatsiooniline struktuur peaks samuti võimaldama teha kriminaaluurimise ja süüdistuse esitamise käigus kiirelt ja tõhusalt otsuseid olenemata sellest, kas juhtumiga on hõlmatud üks või mitu liikmesriiki.
- (9) Euroopa Prokuratuuri uurimistegevust peaksid üldiselt teostama liikmesriikides asuvad Euroopa delegaatprokurörid. Mitut liikmesriiki hõlmavate või eriti keerukate juhtumite korral võib tõhus uurimistegevus ja süüdistuste esitamine eeldada, et Euroopa prokurör teostab oma volitusi ka selliselt, et annab liikmesriikide õiguskaitseasutustele juhtnööre.
- (10) Kuna Euroopa Prokuratuurile tuleb anda uurimis- ja süüdistuse esitamise volitused, tuleks kehtestada institutsioonilised kaitsemeetmed, mis kindlustavad nii tema sõltumatuse kui ka vastutuse liidu institutsioonide ees.
- (11) Range vastutus täiendab Euroopa Prokuratuuri sõltumatust ja talle käesoleva määrusega antavaid volitusi. Euroopa prokurör on täielikult vastutav enda kui Euroopa Prokuratuuri juhi ülesannete täitmise eest ja tal on liidu institutsioonide ees üldine institutsiooniline vastutus Euroopa Prokuratuuri üldise tegevuse eest. Seepärast võib mis tahes liidu institutsioon taotleda Euroopa Liidu Kohtult teatavatel asjaoludel, sealhulgas Euroopa prokuröri tõsise üleastumise korral, viimase ametist tagandamist. Selle vastutusega peaks kaasnema range kohtulik kontroll, mille puhul Euroopa Prokuratuur võib kasutada sunnimeetmete rakendamise õigust uurimisel üksnes kohtu eelneval loal ja asja menetlev kohus peaks kontrollima talle esitatud tõendite kooskõla Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga.
- (12) Euroopa Prokuratuuri organisatsiooniline struktuur peaks võimaldama uurimistegevuse ja süüdistuste esitamise keskset koordineerimist ja juhtimist tema pädevuse piires, et tagada tegevuse järjepidevus ning seega liidu finantshuvide võrdväärne kaitse. Seepärast peaks Euroopa Prokuratuuril olema keskne struktuur, mille puhul teeb otsuseid Euroopa prokurör.
- (13) Euroopa Prokuratuur peaks tõhususe suurendamiseks ja kulude vähendamiseks järgima detsentraliseerimise põhimõtet ning rakendama uurimistegevusse ja süüdistuste esitamisse põhimõtteliselt liikmesriikides asuvaid Euroopa delegaatprokuröre. Euroopa Prokuratuur peaks eelkõige sunnimeetmete rakendamisel tuginema riikide ametiasutustele, sealhulgas politseile. Lojaalse koostöö põhimõtte kohaselt on kõik riigi ametiasutused ja asjaomased liidu organid, sealhulgas Europol, Eurojust ja OLAF, kohustatud aktiivselt toetama Euroopa Prokuratuuri uurimistegevust ja süüdistuste esitamist ning tegema temaga võimalikult suures ulatuses koostööd.
- (14) Euroopa Prokuratuuri jooksvat tegevust peaksid Euroopa prokuröri juhtnööride kohaselt ja tema nimel teostama Euroopa delegaatprokurörid või nende alluvad liikmesriikides. Euroopa prokuröril ja aseprokuröridel peavad olema käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmiseks vajalikud töötajad. Euroopa Prokuratuuri tuleks käsitada jagamatuna.
- (15) Euroopa prokuröri ametisse nimetamise menetlus peaks tagama tema sõltumatuse ja tema õiguspärasus peaks tulenema liidu institutsioonidest. Euroopa aseprokuröride ametisse nimetamisel tuleks kasutada sama menetlust.
- (16) Euroopa delegaatprokuröride ametisse nimetamise menetlus peaks tagama, et nad on Euroopa Prokuratuurist lahutamatud ning nii juhtimise kui ka tegutsemise tasandil integreeritud liikmesriikide õigus- ja prokuratuurisüsteemi.

- (17) Euroopa Liidu põhiõiguste harta on kahtlustatavate õiguste kaitse üldine alus nii kriminaalmenetluse kohtueelses etapis kui ka kohtumenetluse etapis. Euroopa Prokuratuur peaks oma töös neid õigusi igal juhul täiel määral arvestama.
- (18) Euroopa Prokuratuuri uurimistegevuses ja süüdistuste esitamisel tuleks kahtlustatavatega seoses järgida proportsionaalsuse, erapooletuse ja õigluse põhimõtet. See hõlmab kohustust otsida igat liiki tõendeid, nii süüstavaid kui ka süüst vabastavaid tõendeid.
- (19) Tuleb kehtestada Euroopa Prokuratuuri tegevuse suhtes kohaldatav kodukord. Kuna üksikasjalike sätete ettenägemine tema uurimistegevuse ja süüdistuste esitamise reguleerimiseks oleks ebaproportsionaalne, tuleks käesolevas määruses üksnes loetleda Euroopa Prokuratuuri käsutuses olevad uurimismeetmed ja jätta muud aspektid, eelkõige meetmete rakendamise konkreetsed eeskirjad, liikmesriigi seadusandja sätestada.
- (20) Selleks et tagada õiguskindlus ja nulltolerants liidu finantshuve kahjustavate kuritegude suhtes, peaksid Euroopa Prokuratuuri uurimistegevus ja süüdistuste esitamine põhinema kohustusliku kohtu alla andmise põhimõttel, mille kohaselt ta peaks alkatama iga tema pädevusse kuuluva kuriteo puhul uurimise ja esitama – juhul kui teatavad tingimused on täidetud – selle eest süüdistuse.
- (21) Euroopa Prokuratuuri pädevusse peaksid kuuluma üksnes liidu finantshuve kahjustavad kuriteod. Tema pädevuse laiendamiseks piiriülese mõõtmega tõsistele kuritegudele peaks Euroopa Ülemkogu tegema ühehäälsel otsusel.
- (22) Liidu finantshuve kahjustavad kuriteod on sageli tihedalt seotud muude kuritegudega. Menetluse tõhususe huvides ja vältimaks *ne bis in idem* põhimõtte võimalikku rikkumist peaksid Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluma ka kuriteod, mis liikmesriigi õiguses ei ole tehniliselt määratletud liidu finantshuve kahjustavate kuritegudena, kui nende asjaolud on identsed ja lahutamatu seotud liidu finantshuve kahjustavate kuritegude asjaoludega. Selliste mitut kuritegu hõlmavate juhtumite puhul, kus liidu finantshuve kahjustav kuritegu on kaalukam, peaks Euroopa Prokuratuur teostama oma pädevust pärast konsulteerimist asjaomase liikmesriigi pädevate ametiasutustega. Kaalukus tuleks kindlaks teha selliste kriteeriumide alusel nagu kuriteo finantsmõju liidule ja liikmesriikide eelarvetele, ohvrite arv või muud kuriteo raskusega seotud asjaolud või kohaldatavad karistused.
- (23) Et tagada uurimistegevuse ja süüdistuste esitamise järjepidevus ja juhtimine liidu tasandil, peaks Euroopa Prokuratuuri pädevus seoses liidu finantshuve kahjustavate kuritegudega olema liikmesriigi pädevuse suhtes ülimuslik. Liikmesriikide asutused peaksid nende kuritegude puhul tegutsema üksnes Euroopa Prokuratuuri ülesandel, välja arvatud juhul, kui tuleb võtta kiireloomulisi meetmeid.
- (24) Kuna Euroopa Prokuratuur peaks esitama süüdistused siseriiklikes kohtutes, tuleks tema pädevus määratleda, osutades liikmesriikide kriminaalõigusele, milles käsitatakse kriminaalkuriteona liidu finantshuve kahjustavat tegevust või tegevusetust ning kehtestatakse kohaldatavad karistused, rakendades liikmesriigi õigussüsteemis asjaomaseid liidu õigusakte, eelkõige [direktiivi 2013/xx/EL³].
- (25) Euroopa Prokuratuur peaks teostama oma pädevust võimalikult laialdaselt, nii et tema uurimistegevus ja süüdistuste esitamine hõlmaksid väljaspool liikmesriikide territooriumi

³

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse liidu finantshuve kahjustava pettuse vastast võitlust kriminaalõiguse abil, 11.7.2012, COM(2012) 363 (final).

toimepandud kuritegusid. Seepärast peaks tema pädevuse teostamine olema kooskõlas [direktiivis 2013/xx/EL] sätestatud eeskirjadega.

- (26) Kuna Euroopa Prokuratuuril on ainupädevus käsitleda liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid, peaksid liikmesriikide pädevad ametiasutused ja asjaomased liidu organid, sealhulgas Eurojust, Europol ja OLAF, toetama tema poolt liikmesriikide territooriumil teostatavat uurimistegevust alates hetkest, mil kahtlustatavast kuriteost teatatakse Euroopa Prokuratuurile, kuni ajani, mil Euroopa Prokuratuur otsustab, kas esitada selle juhtumi puhul süüdistus või lahendada see muul viisil.
- (27) Euroopa Prokuratuuri teavitamise kohustuse täielikuks täitmiseks peaksid liikmesriikide ametiasutused ning liidu institutsioonid, organid ja asutused Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluva kuriteo kahtluse korral järgima kehtivat teavitamiskorda ning rakendama tõhusaid mehhanisme neile esitatud väidete esialgseks hindamiseks. Liidu institutsioonid, organid ja asutused võivad kasutada selleks OLAFit.
- (28) Liidu finantshuve kahjustavate kuritegude tõhusa uurimise ja nende eest süüdistuse esitamise huvides on oluline, et Euroopa Prokuratuur saab terviklikku uurimismeetmete kogumit kasutades koguda tõendeid kogu liidus, võttes samal ajal arvesse proportsionaalsuse põhimõtet ja vajadust saada teatavate uurimismeetmete rakendamiseks kohtult luba. Need meetmed peaksid olema Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvate kuritegude puhul uurimise ja süüdistuse esitamise eesmärgil kättesaadavad. Neid tuleks rakendada vastavalt liikmesriigi õigusele pärast Euroopa Prokuratuurilt või – viimase taotlusel – pädevalt õigusasutuselt asjakohase korralduse saamist. Lisaks peaks Euroopa Prokuratuuril olema juurdepääs kõigile asjaomastele andmeallikatele, sealhulgas avalikele ja eraregistritele.
- (29) Käesoleva määrusega ettenähtud uurimismeetmete kasutamisel tuleks järgida määruuses sätestatud tingimusi, sealhulgas vajadust saada teatava sunnimeetmel põhineva uurimistegevuse teostamiseks kohtult luba. Muude uurimismeetmete puhul võib kohtu luba olla vajalik juhul, kui seda nõutakse selle liikmesriigi õigusega, kus asjaomast uurimismeedet rakendatakse. Kui Euroopa Prokuratuur annab korralduse või pädev siseriiklik õigusasutus annab loa rakendada meetmeid vastavalt käesolevale määrusele, tuleks kohaldada proportsionaalsuse ja vajalikkuse üldpõhimõtet.
- (30) ELi toimimise lepingu artiklis 86 on sätestatud, et Euroopa Prokuratuur peab täitma prokuröri ülesandeid, mis hõlmavad otsuse tegemist kahtlustatava süüdimõistmise ja kohtu valiku kohta. Kahtlustatava süüdimõistmise otsuse peaks tegema Euroopa prokurör, et tagada ühtne süüdistuspoliitika. Euroopa prokurör peaks valima asja menetleva kohtu mitme läbipaistva kriteeriumi alusel.
- (31) Võttes arvesse kohustusliku kohtu alla andmise põhimõtet, peaks Euroopa Prokuratuuri uurimistegevuse tulemusel üldiselt esitatama pädevates siseriiklikes kohtutes süüdistus, kui selleks on olemas usaldusväärne tõendusmaterjal ja süüdistuse esitamise keelamiseks puudub õiguslik alus. Sellise tõendusmaterjali puudumisel ja kui on vähe tõenäoline, et kohtuistungil on võimalik nõutavaid tõendeid esitada, võib juhtumi menetlemise lõpetada. Lisaks peaks Euroopa Prokuratuuril olema võimalik juhtumi menetlemine lõpetada, kui tegemist on väiksema kuriteoga. Juhul kui juhtumi menetlemist sel alusel ei lõpetata, aga ka süüdistuse esitamine ei ole põhjendatud, peaks Euroopa Prokuratuuril olema võimalik teha kahtlustatavale ettepanek sõlmida kokkulepe, kui see oleks nõuetekohase õigusemõistmise huvides. Kokkulepete ja määratavate trahvide arvutamise suhtes kohaldatavaid eeskirju tuleks täpsustada Euroopa Prokuratuuri halduseeskirjades. Juhtumi menetlemise lõpetamine kokkuleppe teel vastavalt käesolevale määrusele ei tohiks takistada pädevatel asutustel haldusmeetmeid kohaldada,

niivõrd kui nende meetmetega ei kaasne sellised karistused, mida võiks võrdsustada kriminaalkaristustega.

- (32) Juhul kui asja menetlev kohus leiab, et Euroopa Prokuratuuri poolt talle esitatud tõendid järgivad õiglase menetluse põhimõtet ja tagavad Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud kahtlustatava kaitseõiguse, tuleks need tõendid tunnistada vastuvõetavaks ja seega eeldada, et need vastavad kõnealuse kohtu asukohaliikmesriigi õigusnormide kohaselt tõenditele esitatavatele asjakohastele nõuetele. Asja menetlev kohus ei saa tunnistada talle Euroopa Prokuratuuri poolt esitatud tõendeid vastuvõetamatuks üksnes põhjusel, et seda liiki tõendite kogumise tingimused ja eeskirjad on tema suhtes kohaldatava siseriikliku õiguse alusel erinevad.
- (33) Käesoleva määrusega austatakse põhiõigusi ja järgitakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Euroopa Prokuratuur peab vastavalt määrusele eelkõige tagama õiguse õiglasele kohtulikule arutamisele, kaitseõiguse ja süütuse presumptsiooni, nagu on sätestatud harta artiklites 47 ja 48. Harta artiklis 50 sätestatud mitmekordse kohtumõistmise ja karistamise keeluga (*ne bis in idem*) tagatakse, et kellegi üle ei mõisteta Euroopa Prokuratuuri esitatud süüdistuse tagajärjel mitu korda kohut ega karistata sama kuriteo eest. Euroopa Prokuratuuri tegevus peab seega olema nende õigustega täielikult kooskõlas ning käesolevat määrust tuleb vastavalt kohaldada ja tõlgendada.
- (34) ELi toimimise lepingu artikli 82 lõikega 2 lubatakse liidul kehtestada kaitseõiguse ja õiglase menetluse tagamiseks miinimumeeskirjad isikute õiguste kohta kriminaalmenetluses. Kuigi liit on juba kehtestanud olulise *acquis*⁴, ei ole teatavaid õigusi veel liidu õiguse alusel ühtlustatud. Käesolevas määruses tuleks sätestada neid õigusi käsitlevad eeskirjad, mida kohaldatakse üksnes selle määruse eesmärgil.
- (35) Euroopa Prokuratuuri tegevuse suhtes tuleks kohaldada kaitseõigust, mis on juba sätestatud asjaomastes liidu õigusaktides, nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta direktiivis 2010/64/EL õiguse kohta suulisele ja kirjalikule tõlkele kriminaalmenetluses,⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta direktiivis 2012/13/EL, milles käsitletakse õigust saada kriminaalmenetluses teavet,⁵ ja [Euroopa Parlamendi ja nõukogu xx. xxx 2013. aasta direktiivis 2013/xx/EL, mis käsitleb õigust kaitsjale kriminaalmenetluses ja õigust teatada kinnipidamisest], nagu neid on rakendatud siseriiklikus õiguses. Nimetatud direktiividele peaksid saama tugineda kõik kahtlustatavad, kelle suhtes Euroopa Prokuratuur uurimise algatab.
- (36) ELi toimimise lepingu artikli 86 lõikega 3 võimaldatakse liidu seadusandjal määrata kindlaks Euroopa Prokuratuuri poolt oma ülesannete täitmisel tehtud menetlustoimingute kohtuliku kontrolli suhtes kohaldatavad eeskirjad. See seadusandjale antud pädevus kajastab Euroopa Prokuratuuri eripära mille poolest ta erineb kõigist teistest liidu organitest ja asutustest ning eeldab kohtuliku kontrolli vallas erieeskirju.
- (37) ELi toimimise lepingu artikli 86 lõike 2 kohaselt peab Euroopa Prokuratuur täitma liikmesriikide pädevates kohtutes prokuröri ülesandeid. Euroopa Prokuratuuri poolt uurimise raames tehtavad toimingud on tihedalt seotud nende tulemusel esitatavate süüdistustega ja nende toime avaldub liikmesriikide õiguskorras. Uurimistoiminguid teostavad enamasti siseriiklikud õiguskaitseasutused, kes tegutsevad Euroopa Prokuratuuri juhtnööride järgi ja vahel ka pärast siseriiklikult kohtult loa saamist. Seepärast on asjakohane käsitada Euroopa

⁴ ELT L 280, 26.10.2010, lk 1.

⁵ ELT L 142, 1.6.2012, lk 1.

Prokuratuuri tema uurimis- ja süüdistuse esitamise toimingute kohtuliku kontrolli eesmärgil siseriikliku ametiasutusena. Siseriiklike kohtute ülesandeks peaks seega olema teha kohtulikku kontrolli kõigi Euroopa Prokuratuuri uurimis- ja süüdistuse esitamise toimingute üle, mida võib vaidlustada, ning need toimingud ei tohiks otseselt kuuluda Euroopa Liidu Kohtu pädevusse vastavalt ELi toimimise lepingu artiklitele 263, 265 ja 268, sest selliseid toiminguid ei tohiks kohtuliku kontrolli eesmärgil käsitada liidu organi toimingutena.

- (38) Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 267 võivad siseriiklikud kohtud esitada – ja teatavatel juhtudel peavad esitama – Euroopa Kohtule taotlusi teha eelotsuseid selliste liidu õigusnormide tõlgendamise või kehtivuse kohta, mis on Euroopa Prokuratuuri uurimis- ja süüdistuse esitamise toimingute kohtuliku kontrolli seisukohast asjakohased, sealhulgas käesoleva määruse tõlgendamise või kehtivuse kohta. Siseriiklikud kohtud ei tohiks esitada Euroopa Kohtule küsimusi Euroopa Prokuratuuri toimingute kehtivuse kohta, sest selliseid toiminguid ei tohiks kohtuliku kontrolli eesmärgil käsitada liidu organi toimingutena.
- (39) Samuti tuleks täpsustada, et käesoleva määruse kohaselt kohaldatava siseriikliku õiguse tõlgendamisega seotud küsimusi tuleks käsitleda üksnes siseriiklikes kohtutes. Seetõttu ei saa need kohtud esitada Euroopa Kohtule küsimusi käesolevas määruses viidatud siseriikliku õiguse tõlgendamise kohta.
- (40) Kuna ELi toimimise lepingus on sätestatud, et Euroopa Prokuratuur tuleb asutada Eurojusti põhjal, peaksid nad teineteisega loomupäraselt, korralduslikult ja halduslikult koos eksisteerima ja koostööd tegema ning teineteist täiendama.
- (41) Euroopa Prokuratuur peaks käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmise hõlbustamiseks tegema aktiivset koostööd ka muude liidu institutsioonide ja asutustega ning kehtestama vajaduse korral ametliku korra, mis hõlmab teabevahetust ja koostööd käsitlevaid üksikasjalikke eeskirju. Koostöö Europoli ja OLAFiga peaks olema eriti tähtis, sest see aitab vältida tegevuse dubleerimist ning võimaldab Euroopa Prokuratuuril saada nende käsutuses olevat asjakohast teavet ja kasutada konkreetsete uurimiste korral nende analüüsi.
- (42) Euroopa Prokuratuuri poolse isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrust (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta⁶. Selles käsitletakse isikuandmete töötlemist Euroopa Prokuratuuri eesmärkide ja ülesannete raames ning Euroopa Prokuratuuri käsutuses olevate töötajate isikuandmete ja halduslikku laadi isikuandmete töötlemist. Euroopa Prokuratuuri poolse isikuandmete töötlemise üle peaks teostama järelevalvet Euroopa andmekaitseinspektor. Määruses (EÜ) nr 45/2001 sätestatud põhimõtteid tuleks Euroopa Prokuratuuri poolse operatiivsete isikuandmete töötlemisega seoses vajaduse korral täpsustada ja täiendada. Kui Euroopa Prokuratuur edastab operatiivseid isikuandmeid ELi toimimise lepingu artikli 218 kohaselt sõlmitud rahvusvahelise lepingu alusel kolmanda riigi ametiasutusele või rahvusvahelisele organisatsioonile või Interpolile, peaksid üksikisikute eraelu puutumatuse ning nende põhiõiguste ja -vabaduste kaitseks lisatud asjakohased kaitsemeetmed tagama kooskõla käesoleva määruse andmekaitsemeetmetega.
- (43) [*Direktiivi 2013/xx/EL üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ning selliste andmete vaba liikumise kohta*] kohaldatakse sellise isikuandmete töötlemise suhtes liikmesriikide pädevates ametiasutustes, mille eesmärk on kuritegusid vältida, uurida, lahendada või nende eest süüdistus esitada või kriminaalkaristusi täitmisele pöörata.

⁶

EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

- (44) Euroopa Prokuratuuri andmetöötlussüsteem peaks põhinema Eurojusti kohtuasjade haldamise süsteemil, kuid selle ajutisi tööfaile tuleks uurimise algatamise hetkest alates käsitada kohtuasjade toimikutena.
- (45) Euroopa Prokuratuuri finants-, eelarve- ja personalikorralduse puhul tuleks järgida asjakohaseid liidu standardeid, mida kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012⁷ artiklis 208 viidatud organite suhtes, võttes siiski nõuetekohaselt arvesse asjaolu, et Euroopa Prokuratuuri pädevus teostada uurimisi ja esitada süüdistusi liidu tasandil on ainulaadne. Euroopa Prokuratuuril peaks olema iga-aastase aruandluse kohustus.
- (46) Liidu asutuste suhtes kohaldatavaid üldisi läbipaistvusnõudeid tuleks kohaldada ka Euroopa Prokuratuuri suhtes, kuid üksnes seoses tema haldusülesannetega, et mitte kahjustada ühelgi viisil konfidentsiaalsusnõude järgimist tema jooksvas tegevuses. Samamoodi tuleks Euroopa Ombudsmani haldusuurimiste puhul austada Euroopa Prokuratuuri suhtes kohaldatavat konfidentsiaalsusnõuet.
- (47) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 3 kohaselt on kõnealused liikmesriigid teatanud oma soovist [mitte osaleda] [osaleda] käesoleva määruse vastuvõtmisel ja kohaldamisel.
- (48) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (49) 13. detsembril 2003. aastal Brüsselis riigipeade ja valitsusjuhtide tasandil kokku tulnud liikmesriikide esindajad on kindlaks määranud Euroopa Prokuratuuri asukoha,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

REGULEERIMISESE JA MÕISTED

Artikkel 1

Reguleerimise

Käesoleva määrusega asutatakse Euroopa Prokuratuur ja kehtestatakse selle tegevust reguleerivad eeskirjad.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „isik” – füüsiline või juriidiline isik;
- b) „liidu finantshuve kahjustavad kuriteod” – kuriteod, mis on sätestatud direktiivis 2013/xx/EL, nagu seda rakendatakse siseriiklikus õiguses;

⁷

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, 25. oktoober 2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, ELT L 298, 26.10.2012, lk 1.

- c) „liidu finantshuvid” – kõik tulud, kulud ja varad, mis on hõlmatud liidu eelarvega ja aluslepingute alusel asutatud institutsioonide, organite ja asutuste eelarvetega või nende hallatavate ja kontrollitavate eelarvetega;
- d) „halduslikku laadi isikuandmed” – kõik isikuandmed, mida Euroopa Prokuratuur töötleb, välja arvatud operatiivsed isikuandmed;
- e) „operatiivsed isikuandmed” – kõik isikuandmed, mida Euroopa Prokuratuur töötleb artiklis 37 sätestatud eesmärkidel.

II PEATÜKK ÜLDEESKIRJAD

1. JAGU

EUROOPA PROKURATUURI STAATUS, TÖÖKORRALDUS JA STRUKTUUR

Artikkel 3 **Asutamine**

- 1. Euroopa Prokuratuur asutatakse liidu organina, millel on detsentraliseeritud struktuur.
- 2. Euroopa Prokuratuur on juriidiline isik.
- 3. Euroopa Prokuratuur teeb koostööd Eurojustiga ja tugineb tema haldustoele vastavalt artiklile 57.

Artikkel 4 **Ülesanded**

- 1. Euroopa Prokuratuuri ülesanne on võidelda liidu finantshuve kahjustavate kuritegude vastu.
- 2. Euroopa Prokuratuur vastutab lõikes 1 osutatud kuritegude uurimise ning nende kuritegude toimepanijatele ja neis osalejatele süüdistuse esitamise ning nende vastutusele võtmise eest. Euroopa Prokuratuur juhib ja kontrollib sellega seoses uurimisi ja esitab süüdistusi, sealhulgas lõpetab juhtumi menetlemise.
- 3. Euroopa Prokuratuur täidab liikmesriikide pädevates kohtutes lõikes 1 osutatud kuritegude puhul prokuröri ülesandeid, sealhulgas esitab süüdistusakti ja edasikaebused, kuni juhtum on lõplikult lahendatud.

Artikkel 5 **Sõltumatus ja vastutus**

- 1. Euroopa Prokuratuur on sõltumatu.
- 2. Euroopa Prokuratuur, sealhulgas Euroopa prokurör, aseprokurörid ja Euroopa Prokuratuuri töötajad ning Euroopa delegaatprokurörid ja nende alluvad liikmesriikides ei taotle ega võta oma ülesannete täitmisel vastu juhiseid üheltki isikult, liikmesriigilt või liidu institutsioonilt, organilt või asutuselt. Liidu institutsioonid, organid ja asutused austavad Euroopa Prokuratuuri sõltumatust ega püüa teda tema ülesannete täitmisel mõjutada.
- 3. Euroopa prokurör annab Euroopa Prokuratuuri üldise tegevuse kohta aru Euroopa Parlamendile, nõukogule ja Euroopa Komisjonile, esitades eelkõige iga-aastase aruande vastavalt artiklile 70.

Artikkel 6

Euroopa Prokuratuuri struktuur ja töökorraldus

1. Euroopa Prokuratuuri struktuur hõlmab Euroopa prokuröri, aseprokuröre, neid nende käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmisel abistavaid töötajaid ning liikmesriikides asuvaid Euroopa delegaatprokuröre.
2. Euroopa Prokuratuuri juhib Euroopa prokurör, kes suunab Euroopa Prokuratuuri tegevust ja korraldab selle tööd. Euroopa prokuröri abistavad neli aseprokuröri.
3. Aseprokurörid abistavad Euroopa prokuröri tema kohustuste täitmisel ning asendavad teda vastavalt artikli 72 lõike d kohaselt vastuvõetud eeskirjadele tema äraoleku korral või juhul kui ta ei saa oma kohustusi täita. Üks aseprokurör vastutab eelarve täitmise eest.
4. Euroopa Prokuratuuri uurimistegevust teostavad ja süüdistusi esitavad Euroopa delegaatprokurörid Euroopa prokuröri juhtimisel ja järelevalve all. Euroopa prokurör võib teostada oma pädevust ka otse vastavalt artikli 18 lõikele 5, kui seda peetakse uurimiseks või süüdistuse esitamiseks vajalikuks.
5. Igas liikmesriigis on vähemalt üks Euroopa delegaatprokurör, kes on Euroopa Prokuratuuri lahutamatu osa. Euroopa delegaatprokurörid tegutsevad Euroopa prokuröri ainujuhtimisel ning järgivad neile määratud uurimistegevuse teostamisel ja süüdistuste esitamisel üksnes tema korraldusi, juhiseid ja otsuseid. Nad on käesoleva määrusega neile antud volituste piires tegutsedes liikmesriigi prokuratuurist täiesti sõltumatud ja neil ei ole liikmesriigi prokuratuuri vastu mingeid kohustusi.
6. Euroopa delegaatprokurörid võivad tegutseda ka riiklike prokuröridena. Vastuoluliste ülesannete korral teavitab Euroopa delegaatprokurör Euroopa prokuröri, kes võib pärast liikmesriigi pädeva prokuratuuriga konsulteerimist anda talle Euroopa Prokuratuuri uurimistegevuse ja süüdistuste esitamise huvides korralduse pidada esmatahtsaks talle käesolevast määrusest tulenevaid ülesandeid. Sellisel juhul teatab Euroopa prokurör sellest viivitamata liikmesriigi pädevale prokuratuurile.
7. Euroopa prokuröri, Euroopa delegaatprokuröride, Euroopa Prokuratuuri töötajate ja tema nimel oma ülesandeid täitvate muude isikute tehtavaid toiminguid käsitatakse Euroopa Prokuratuuri toimingutena. Euroopa prokurör esindab Euroopa Prokuratuuri liidu institutsioonide, liikmesriikide ja kolmandate isikute ees.
8. Euroopa prokurör võib ajutiselt eraldada Euroopa delegaatprokuröridele vahendeid ja töötajaid, kui see on uurimiseks või süüdistuse esitamiseks vajalik.

Artikkel 7

Euroopa Prokuratuuri kodukord

1. Euroopa Prokuratuuri kodukord võetakse vastu Euroopa prokuröri, nelja aseprokuröri ja viie Euroopa delegaatprokuröri otsusega; Euroopa prokurör valib kõnealused viis Euroopa delegaatprokuröri rangelt võrdse rotatsiooni põhimõttel, mis kajastab kõigi liikmesriikide demograafilist ja geograafilist spektrit. Otsus tehakse lihthäälteenamusega, kusjuures kõigil liikmetel on üks hääl. Häälte võrdse jaotuse korral on otsustav Euroopa prokuröri hääl.
2. Kodukorraga reguleeritakse Euroopa Prokuratuuri tööd ja see sisaldab juhtumite määramise üldeeskirju.

2. JAGU

EUROOPA PROKURATUURI LIIKMETE AMETISSE NIMETAMINE JA AMETIST VABASTAMINE

Artikkel 8

Euroopa prokuröri ametisse nimetamine ja ametist vabastamine

1. Euroopa prokuröri nimetab ametisse nõukogu Euroopa Parlamendi nõusolekul kaheksaks aastaks ja tema ametiaega ei pikendata. Nõukogu teeb otsuse lihthäälteenamusega.
2. Euroopa prokurör valitakse isikute hulgast, kelle sõltumatus on väljaspool kahtlust ning kellel on kõrgesse kohtunikuametisse nimetamiseks nõutav kvalifikatsioon ja prokuröritöö kogemused.
3. Valiku tegemiseks korraldatakse avalik kandideerimismenetlus, millest teatatakse *Euroopa Liidu Teatajas* ning mille järel komisjon koostab ja esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule kandidaatide lõpliku nimekirja. Komisjon konsulteerib enne lõpliku nimekirja esitamist tema enda moodustatud komiteega, mis koosneb seitsmest liikmest, kes valitakse Euroopa Kohtu endiste liikmete, liikmesriikide kõrgemate kohtute ja prokuratuuride liikmete ja/või tunnustatud ja pädevate juristide hulgast, kusjuures ühe liikme kandidatuuri esitab Euroopa Parlament, ja vaatelejana tegutsevast Eurojusti presidendist.
4. Juhul kui Euroopa prokurör ei vasta enam oma kohustuste täitmiseks vajalikele tingimustele või kui ta on süüdi raskes üleastumises, võib Euroopa Liidu Kohus ta Euroopa Parlamendi, nõukogu või komisjoni taotlusel ametist vabastada.

Artikkel 9

Euroopa aseprokuröride ametisse nimetamine ja ametist vabastamine

1. Euroopa aseprokurörid nimetatakse ametisse vastavalt artikli 8 lõikes 1 sätestatud eeskirjadele.
2. Euroopa aseprokurörid valitakse isikute hulgast, kelle sõltumatus on väljaspool kahtlust ning kellel on kõrgesse kohtunikuametisse nimetamiseks nõutav kvalifikatsioon ja prokuröritöö kogemused.
3. Valiku tegemiseks korraldatakse avalik kandideerimismenetlus, millest teatatakse *Euroopa Liidu Teatajas* ning mille järel Euroopa Komisjon koostab ja esitab Euroopa prokuröri heakskiidul Euroopa Parlamendile ja nõukogule kandidaatide lõpliku nimekirja, mis kajastab liikmesriikide demograafilist ja geograafilist spektrit.
4. Aseprokuröri võib ametist vabastada Euroopa prokuröri algatusel vastavalt artikli 8 lõikes 4 sätestatud eeskirjadele.

Artikkel 10

Euroopa delegaatprokuröride ametisse nimetamine ja ametist vabastamine

1. Euroopa delegaatprokurörid nimetab ametisse Euroopa prokurör asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide esitatud nimekirjast, mis sisaldab vähemalt kolme lõikes 2 sätestatud nõuetele vastavat kandidaati. Nad nimetatakse ametisse viieaastaseks ametiajaks, mida on võimalik pikendada.
2. Euroopa delegaatprokuröridel on kõrgesse kohtunikuametisse nimetamiseks nõutav kvalifikatsioon ja prokuröritöö kogemused. Nende sõltumatus peaks olema väljaspool

kahtlust. Liikmesriik nimetab Euroopa delegaatprokuröri liikmesriigi õiguse alusel prokuröri ametikohale, kui tal Euroopa delegaatprokuröriks nimetamise ajal ei olnud juba seda staatust.

3. Juhul kui Euroopa delegaatprokurör ei vasta enam lõikes 2 sätestatud nõuetele või oma kohustuste täitmiseks vajalikele tingimustele või kui ta leitakse olevat süüdi raskes üleastumises, võib Euroopa prokurör ta ametist vabastada. Kui Euroopa delegaatprokurörid täidavad oma ülesandeid Euroopa Prokuratuuri nimel, ei tohi liikmesriigi pädevad ametiasutused neid Euroopa prokuröri nõusolekuta siseriikliku prokuröri ametist vabastada.

3. JAGU

PEAMISED PÕHIMÕTTED

Artikkel 11

Euroopa Prokuratuuri tegevuse põhimõtted

1. Euroopa Prokuratuur järgib oma tegevuses Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigusi.
2. Euroopa Prokuratuur juhindub oma tegevuses artikli 26 lõikes 3 osutatud proportsionaalsuse põhimõttest.
3. Euroopa Prokuratuuri uurimistegevust ja süüdistuste esitamist reguleeritakse käesoleva määrusega. Liikmesriigi õigust kohaldatakse üksnes selliste küsimuste suhtes, mida käesoleva määrusega ei reguleerita. Kohaldatakse selle liikmesriigi õigust, kus toimub uurimine või esitatakse süüdistus. Kui teatavat küsimust reguleeritakse nii liikmesriigi õiguse kui ka käesoleva määrusega, on käesolev määrus ülimuslik.
4. Euroopa Prokuratuuril on ainupädevus uurida liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid ja esitada nende eest süüdistus.
5. Euroopa Prokuratuur teostab oma uurimistegevust erapooletult ja püüab leida kõik asjakohased tõendid olenemata sellest, kas need on süüstavad või süüst vabastavad.
6. Euroopa Prokuratuur algatab uurimise põhjendamatult viivitusega ning tagab kiire uurimise ja süüdistuse esitamise.
7. Liikmesriigi pädevad asutused abistavad ja toetavad Euroopa Prokuratuuri taotlusel aktiivselt tema uurimistegevust ja süüdistuste esitamist ning hoiduvad rakendamast meetet, poliitikat või menetlust, mis võib uurimist või süüdistuse esitamist edasi lükata või takistada.

4. JAGU

EUROOPA PROKURATUURI PÄDEVUS

Artikkel 12

Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvad kuriteod

Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvad liidu finantshuve kahjustavad kuriteod, mis on sätestatud direktiivis 2013/xx/EL ja mida rakendatakse liikmesriigi õiguses.

Artikkel 13

Kaaspädevus

1. Kui artiklis 12 osutatud kuriteod on lahutamatu seotud muude kuritegudega, millele artiklis 12 ei osutata, ja nende ühine uurimine ja nende eest ühiselt süüdistuse esitamine on kvaliteetse õigusemõistmise huvides, kuuluvad Euroopa Prokuratuuri pädevusse ka

kõnealused muud kuriteod tingimusel, et artiklis 12 osutatud kuriteod on kaalukamad ja muud kuriteod põhinevad identsetel asjaoludel.

Juhul kui need tingimused ei ole täidetud, kuuluvad artiklis 12 osutatud kuriteod selle liikmesriigi pädevusse, kelle pädevusse kuuluvad kõnealused muud kuriteod.

2. Euroopa Prokuratuur ja liikmesriikide prokuratuurid konsulteerivad omavahel, et määrata kindlaks lõike 1 kohast pädevust omav asutus. Kui see on pädevuse kindlaksmääramise hõlbustamiseks vajalik, võib kaasata Eurojusti vastavalt artiklile 57.
3. Kui Euroopa Prokuratuur ja liikmesriigi prokuratuur on lõike 1 kohase pädevuse suhtes eriarvamusel, teeb kaaspädevuse otsuse liikmesriigi õigusasutus, kes on pädev tegema otsust liikmesriigi tasandil süüdistuse esitamise pädevuse andmise kohta.
4. Käesoleva artikli kohane pädevuse kindlaksmääramine ei kuulu läbivaatamisele.

Artikkel 14

Euroopa Prokuratuuri pädevuse teostamine

Euroopa Prokuratuur teostab oma ainupädevust uurida artiklites 12 ja 13 osutatud kuritegusid ja esitada nende eest süüdistus, kui

- a) selline kuritegu on tervikuna või osaliselt toime pandud ühe või mitme liikmesriigi territooriumil või
- b) kuriteo toimepanija on ühe liikmesriigi kodanik või liidu teenistuja või institutsiooni liige.

III PEATÜKK

UURIMISE, SÜÜDISTUSE ESITAMISE JA KOHTUMENETLUSE KORD

1. JAGU

UURIMISTEGEVUS

Artikkel 15

Uurimise allikad

1. Kõik liikmesriikide ametiasutused ning kõik liidu institutsioonid, organid ja asutused teatavad Euroopa Prokuratuurile viivitamata tegevusest, mis võib olla viimase pädevusse kuuluv kuritegu.
2. Kui Euroopa delegaatprokurörid saavad teada tegevusest, mis võib olla Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluv kuritegu, teavitavad nad sellest viivitamata Euroopa prokuröri.
3. Euroopa Prokuratuur võib igalt isikult koguda või saada teavet tegevuse kohta, mis võib olla tema pädevusse kuuluv kuritegu.
4. Euroopa prokurör või Euroopa delegaatprokurörid registreerivad Euroopa Prokuratuurile esitatud teabe ja kontrollivad selle õigsust. Kui nad otsustavad kontrolli tulemusel uurimist mitte algatada, lõpetavad nad juhtumi menetlemise ja märgivad selle põhjused kohtuasjade haldamise süsteemi. Nad teavitavad sellest teabe esitanud riigi ametiasutust või liidu institutsiooni, organit või asutust ning viimaste palvel vajaduse korral teabe esitanud isikuid.

Artikkel 16
Uurimise algatamine

1. Euroopa prokurör algatab või Euroopa delegaatprokurörid algatavad tema nimel kirjaliku otsusega uurimise, kui on piisavalt alust arvata, et pannakse toime või on pandud toime Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluv kuritegu.
2. Kui uurimise algatab Euroopa prokurör, määrab ta juhtumi Euroopa delegaatprokurörile, välja arvatud juhul, kui ta soovib ise uurimist teostada vastavalt artikli 18 lõikes 5 sätestatud tingimustele. Kui uurimise algatab Euroopa delegaatprokurör, teavitab ta sellest viivitamata Euroopa prokuröri. Euroopa prokurör kontrollib sellise teate saamisel, ega tema või mõni muu Euroopa delegaatprokurör ole juba uurimist algatanud. Euroopa prokurör võib uurimise tõhususe huvides määrata juhtumi teisele Euroopa delegaatprokurörile või otsustada hakata seda ise uurima vastavalt artikli 18 lõikes 5 sätestatud tingimustele.

Artikkel 17
Kiireloomulised meetmed ja juhtumi edastamine

1. Kui Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluva kuriteoga seoses tuleb viivitamata tegutseda, rakendab riigi ametiasutus kiireloomulisi meetmeid, mis on tõhusa uurimise ja süüdistuse esitamise tagamiseks vajalikud. Seejärel edastab riigi ametiasutus juhtumi viivitamata Euroopa Prokuratuurile menetlemiseks. Sellisel juhul kinnitab Euroopa Prokuratuur riigi ametiasutuse rakendatud meetmed võimaluse korral 48 tunni jooksul pärast uurimise algatamist, isegi kui selliseid meetmeid rakendati muude eeskirjade kui käesoleva määruse alusel.
2. Kui Euroopa Prokuratuuril tekib mis tahes uurimisetapis kahtlus, kas juhtum kuulub tema pädevusse, võib ta konsulteerida riigi prokuratuuriga, et teha kindlaks, millise asutuse pädevusse juhtum kuulub. Euroopa Prokuratuur rakendab enne pädevuse üle otsuse tegemist kiireloomulisi meetmeid, mis on juhtumi tõhusa uurimise ja süüdistuse esitamise tagamiseks vajalikud. Kui riigi ametiasutuse pädevus on kindlaks tehtud, kinnitab riigi ametiasutus Euroopa Prokuratuuri rakendatud kiireloomulised meetmed 48 tunni jooksul pärast riikliku uurimise algatamist.
3. Kui Euroopa Prokuratuuri algatatud uurimisel ilmneb, et uurimisalune tegevus on kuritegu, mis ei kuulu tema pädevusse, edastab Euroopa Prokuratuur juhtumi viivitamata riigi pädevatele õiguskaitse- ja õigusasutustele.
4. Kui riigi ametiasutuse algatatud uurimisel ilmneb edaspidi, et asjaomane tegevus on Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluv kuritegu, edastab riigi ametiasutus juhtumi viivitamata Euroopa Prokuratuurile. Sellisel juhul kinnitab Euroopa Prokuratuur riigi ametiasutuse rakendatud meetmed võimaluse korral 48 tunni jooksul pärast uurimise algatamist, isegi kui selliseid meetmeid rakendati muude eeskirjade kui käesoleva määruse alusel.

Artikkel 18
Uurimise teostamine

1. Määratud Euroopa delegaatprokurör juhib uurimist Euroopa prokuröri nimel ja tema juhiseid järgides. Määratud Euroopa delegaatprokurör võib rakendada uurimismeetmeid ise või anda asjakohaseid juhiseid oma asukohaliikmesriigi pädevatele õiguskaitseasutustele. Need asutused järgivad Euroopa delegaatprokuröri juhiseid ja rakendavad neile määratud uurimismeetmeid.

2. Kui tegemist on piiriülese juhtumiga ja uurimismeetmeid tuleb rakendada muus liikmesriigis kui selles, kus uurimine algatati, teeb Euroopa delegaatprokurör, kes uurimise algatas või kellele Euroopa prokurör juhtumi määras, tihedat koostööd selle riigi Euroopa delegaatprokuröriga, kus uurimismeetmeid tuleb rakendada. Kõnealune Euroopa delegaatprokurör rakendab meetmeid ise või annab riigi pädevale asutusele nende rakendamiseks juhiseid.
3. Euroopa prokurör võib piiriüleste juhtumite korral kaasata uurimisse mitu Euroopa delegaatprokuröri ja moodustada ühised uurimisrühmad. Ta võib anda igale Euroopa delegaatprokurörile korralduse koguda tema nimel asjakohast teavet või rakendada konkreetseid uurimismeetmeid.
4. Euroopa prokurör jälgib ja koordineerib Euroopa delegaatprokuröride teostatavaid uurimisi. Ta annab neile vajaduse korral juhiseid.
5. Euroopa prokurör võib määrata juhtumi teisele Euroopa delegaatprokurörile või juhtida uurimist ise, kui see tundub olevat tõhusaks uurimiseks või süüdistuse esitamiseks vajalik ühe või mitme järgmise kriteeriumi alusel:
 - a) kuriteo raskusaste;
 - b) väidetava õigusrikkuja staatusega seotud konkreetset asjaolud;
 - c) uurimise piiriülese mõõtmega seotud konkreetset asjaolud;
 - d) riigi uurimisasutuste kättesaamatus või
 - e) asjaomase liikmesriigi pädeva asutuse taotlus.
6. Kui uurimist teostab vahetult Euroopa prokurör, teavitab ta selle liikmesriigi Euroopa delegaatprokuröri, kus uurimismeetmeid tuleb rakendada. Euroopa prokuröri võetavaid uurimismeetmeid rakendatakse koostöös selle liikmesriigi ametiasutustega, mille territooriumil kuritegu toime pandi. Sunnimeetmeid rakendavad riigi pädevad asutused.
7. Euroopa Prokuratuuri järelevalve all teostatavate uurimiste suhtes kehtivad kohaldatavates liidu õigusaktides sätestatud ametisaladuse eeskirjad. Euroopa Prokuratuuri uurimistegevuses osalevad ametiasutused peavad samuti hoidma ametisaladust, nagu on sätestatud kohaldatavas liikmesriigi õiguses.

Artikkel 19

Privileegide või immuniteedi tühistamine

1. Kui Euroopa Prokuratuuri uurimine hõlmab isikuid, kes on liikmesriigi õiguse alusel kaitstud privileegide või immuniteediga, ja kui selline privileeg või immunitet takistab konkreetset uurimist, esitab Euroopa Prokuratuur kirjaliku põhjendatud taotluse selle tühistamiseks vastavalt asjaomases siseriiklikus õiguses sätestatud korrale.
2. Kui Euroopa Prokuratuuri uurimine hõlmab isikuid, kes on liidu õigusnormide ja eelkõige Euroopa Liidu privileegide ja immuniteedide protokollil alusel kaitstud privileegide või immuniteediga, ja kui selline privileeg või immunitet takistab konkreetset uurimist, esitab Euroopa Prokuratuur kirjaliku põhjendatud taotluse selle tühistamiseks vastavalt liidu õigusnormides sätestatud korrale.

2. JAGU

TEABE TÖÖTLEMINE

Artikkel 20

Euroopa Prokuratuuri juurdepääs teabele

Euroopa Prokuratuur võib juhtumi registreerimisest alates hankida liikmesriikide kriminaaluurimis- ja õiguskaitseasutuste andmebaasides ja muudes asjakohastes riigiasutuste registrites salvestatud mis tahes teavet või tutvuda sellise teabega Euroopa delegaatprokuröride kaudu.

Artikkel 21

Teabe kogumine

1. Kui see on uurimise eesmärgil vajalik, võib Euroopa Prokuratuur taotluse alusel Eurojustilt ja Europolilt tema pädevusse kuuluva kuriteo kohta mis tahes teavet hankida ja ta võib ka paluda Europolil toetada Euroopa Prokuratuuri teostatavat konkreetset uurimist teabe analüüsimisega.
2. Liidu institutsioonid, organid ja asutused ning liikmesriikide ametiasutused annavad Euroopa Prokuratuurile viimase taotlusel vajalikku abi ja teavet.

Artikkel 22

Kohtuasjade haldamise süsteem, register ja ajutised tööfailid

1. Euroopa Prokuratuur loob kohtuasjade haldamise süsteemi, mis koosneb käesoleva määruse lisas osutatud isikuandmeid ja isikustamata andmeid sisaldavatest ajutistest tööfailidest ja registrist.
2. Kohtuasjade haldamise süsteemi eesmärgid on:
 - a) toetada Euroopa Prokuratuuri uurimistegevuse ja süüdistuste esitamise juhtimist, eelkõige teabe võrdlemise ja sidumise teel;
 - b) hõlbustada juurdepääsu teabele pooleliolevate uurimiste ja esitatavate süüdistuste kohta;
 - c) hõlbustada järelevalvet seaduslikkuse ja käesoleva määruse sätete järgimise üle seoses isikuandmete töötlemisega.
3. Kohtuasjade haldamise süsteemi võib ühendada otsuse 2008/976/JSK⁸ artiklis 9 osutatud turvatud sideühendusega.
4. Register sisaldab viiteid Euroopa Prokuratuuri töö käigus töödeldavatele tööfailidele ja võib sisaldada üksnes selliseid isikuandmeid, millele on osutatud lisa punkti 1 alapunktides a–i ning k ja m ja punktis 2.
5. Euroopa Prokuratuur võib oma käesoleva määruse kohaste kohustuste täitmisel töödelda andmeid üksikjuhtumite kohta, mida ta ajutises tööfailis käsitleb. Euroopa Prokuratuur võimaldab artiklis 41 osutatud andmekaitseametnikule juurdepääsu ajutistele tööfailidele. Euroopa Prokuratuur teavitab andmekaitseametnikku iga uue isikuandmeid sisaldava ajutise tööfaili loomisest.
6. Euroopa Prokuratuur ei või juhtumiga seotud isikuandmete töötlemiseks luua muid automaatseid andmefaile peale kohtuasjade haldamise süsteemi ja ajutise tööfaili.

⁸ ELT L 348, 24.12.2008, lk 130.

Artikkel 23

Ajutiste tööfailide ja registri toimimine

1. Euroopa Prokuratuur loob ajutise tööfaili iga juhtumi kohta, millega seoses talle teavet edastatakse, kui selline teabe edastamine on kooskõlas käesoleva määruse või muude kohaldatavate õigusaktidega. Euroopa Prokuratuur vastutab enda loodud ajutiste tööfailide haldamise eest.
2. Euroopa Prokuratuur otsustab iga juhtumi puhul eraldi, kas piirata juurdepääsu ajutisele tööfailile või võimaldada oma töötajatele juurdepääs tervele failile või selle osadele, kui see on neile töötajatele nende ülesannete täitmiseks vajalik.
3. Euroopa Prokuratuur otsustab, millised ajutise tööfailiga seotud andmed tuleb lisada registrisse. Kui Euroopa prokurör ei otsusta teisiti, ei lisata registrisse artikli 15 lõike 4 kohaselt registreeritud ja kontrollitud teavet.

Artikkel 24

Juurdepääs kohtuasjade haldamise süsteemile

Euroopa delegaatprokuröridel ja nende töötajatel, niivõrd kui nad on seotud kohtuasjade haldamise süsteemiga, võib olla juurdepääs üksnes:

- a) registrile, kui selline juurdepääs ei ole sõnaselgelt keelatud;
- b) Euroopa Prokuratuuri loodud ajutistele tööfailidele, mis on seotud nende liikmesriigis toimuva uurimistegevuse ja süüdistuste esitamisega;
- c) Euroopa Prokuratuuri loodud ajutistele tööfailidele, mis on seotud muus liikmesriigis toimuva uurimistegevuse ja süüdistuste esitamisega, niivõrd kui need on seotud nende liikmesriigis toimuva uurimistegevuse ja süüdistuste esitamisega.

3. JAGU

UURIMISMEETMED

Artikkel 25

Euroopa Prokuratuuri uurimisvolitused

1. Liidu liikmesriikide territooriume käsitletakse Euroopa Prokuratuuri teostatava uurimistegevuse ja süüdistuste esitamise eesmärgil ühtse õigusruumina, mille piires Euroopa Prokuratuur võib teostada oma pädevust.
2. Kui Euroopa Prokuratuur otsustab teostada oma pädevust seoses kuriteoga, mille pani osaliselt või tervikuna väljaspool liikmesriikide territooriumi toime mõni liikmesriigi kodanik, liidu teenistuja või institutsiooni liige, taotleb ta artiklis 59 osutatud vahendite abil ja korra kohaselt abi asjaomase kolmanda riigiga koostöö tegemiseks.

Artikkel 26

Uurimismeetmed

1. Euroopa Prokuratuuril on oma pädevuse teostamisel õigus taotleda või nõuda järgmiste uurimismeetmete rakendamist:
 - a) ruumide, maavalduste, transpordivahendite, eraisiku kodu, riiete ja muu isikliku vara või arvutisüsteemide läbiotsimine;

- b) asjaomaste objektide või dokumentide hankimine või salvestatud arvutiandmete, sealhulgas andmeliiklusandmete ja pangakontoandmete hankimine kas krüpteerituna või mitte ja kas originaal- või muul kindlaksmääratud kujul;
- c) ruumide ja transpordivahendite pitseerimine ja andmete arestimine, et tagada nende puutumatus, vältida tõendite kadumist või saastumist või tagada konfiskeerimisvõimalus;
- d) kuriteovahendite või kriminaaltulu, sealhulgas vara arestimine, kui asja menetlev kohus need tõenäoliselt konfiskeerib ja on alust arvata, et omanik, valdaja või kontrollija püüab konfiskeerimisotsuse täitmist nurjata;
- e) kahtlustatava kasutatavate sidevahendite kaudu tema poolt vastuvõetava ja edastatava teabe pealtkuulamine ja läbivaatamine, sealhulgas e-kirjade läbivaatamine;
- f) sidepidamise jälgimine reaajas, andes korralduse edastada kohe sidevõrkude andmeliiklusandmed, et teha kindlaks kahtlustatava asukoht ja temaga konkreetsel ajahetkel ühenduses olnud isikud;
- g) finantstehingute jälgimine, andes finantseerimis- või krediidasutusele korralduse teavitada Euroopa Prokuratuuri reaajas kõigist finantstehingutest, mida tehakse kahtlustatava valduses või kontrolli all oleva konkreetse konto kaudu või muude kontode kaudu, mille puhul on alust arvata, et neid kasutatakse kuriteoga seoses;
- h) tulevaste finantstehingute külmutamine, andes finantseerimis- või krediidasutusele korralduse hoiduda tegemast finantstehinguid, mis on seotud kahtlustatava valduses või kontrolli oleva(te) konkreetse(te) konto(de)ga;
- i) jälitusmeetmete võtmine mitteavalikes kohtades, andes korralduse vaadata ja kuulata mitteavalikes kohtades toimuvat salaja pealt (v.a eraisiku kodu jälgimine) ja salvestada selle tulemused;
- j) varjatud uurimistoimingute teostamine, andes ametnikule korralduse tegutseda salaja või valeidentiteedi all;
- k) kahtlustatavate ja tunnistajate kohalekutsumine, kui on alust arvata, et nad võivad anda uurimise seisukohast kasulikku teavet;
- l) identifitseerimismeetmete rakendamine, andes korralduse teha isikutest fotosid, visuaalsalvestisi ja salvestada isiku biomeetrilised tunnused;
- m) tõendusmaterjalina vajalike objektide arestimine;
- n) ruumidesse sisenemine ja kaubaproovide võtmine;
- o) transpordivahendi inspekteerimine, kui on alust arvata, et transporditakse uurimisega seotud kaupa;
- p) isikute jälgimine ja kontrollimine, et teha kindlaks isiku asukoht;
- q) objektide jälgimine tehniliste vahendite abil, sealhulgas kauba kontrollitud kättetoimetamine ja kontrollitud finantstehingud;
- r) sihipäraste jälitustoimingute teostamine kahtlustatavate ja kolmandate isikute suhtes avalikes kohtades;
- s) juurdepääsu hankimine liikmesriikide või Euroopa avalikele registritele ja eraisikute poolt avalikes huvides peetavatele registritele;

- t) kahtlustatava ja tunnistajate küsitlemine;
 - u) ekspertide määramine ametiülesande korras või kahtlustatava palvel, kui uurimistoimingute teostamiseks on vaja eriteadmisi.
2. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa Prokuratuur võib kasutada lõikes 1 osutatud meetmeid uurimistegevuses ja süüdistuste esitamisel. Selliste meetmete suhtes kohaldatakse käesolevas artiklis ja liikmesriigi õiguses sätestatud tingimusi. Euroopa Prokuratuur võib nõuda või taotleda muude uurimismeetmete rakendamist peale lõikes 1 osutatud meetmete üksnes juhul, kui need on selle liikmesriigi õiguse kohaselt kättesaadavad, kus meedet tuleb rakendada.
 3. Lõikes 1 osutatud üksikute uurimismeetmete rakendamist ei tohi nõuda ilma põhjuseta ja juhul, kui sama eesmärki saab saavutada vähem sekkuvate vahendite abil.
 4. Liikmesriigid tagavad, et lõike 1 punktides a–j osutatud uurimismeetmete rakendamiseks tuleb saada selle liikmesriigi pädeva õigusasutuse luba, kus asjaomast meedet tuleb rakendada.
 5. Lõike 1 punktides k–u osutatud uurimismeetmete rakendamiseks tuleb saada kohtu luba juhul, kui seda nõutakse selle liikmesriigi õigusega, kus asjaomast uurimismeedet tuleb rakendada.
 6. Kui käesolevas artiklis sätestatud tingimused ja taotluse alusel meetme rakendamiseks loa andmise suhtes liikmesriigi õiguse kohaselt kohaldatavad tingimused on täidetud, antakse luba pädeva õigusasutuse kirjaliku põhjendatud otsusega 48 tunni jooksul.
 7. Euroopa Prokuratuur võib taotleda pädevalt õigusasutuselt kahtlustatava vahistamist või eelvangistust vastavalt liikmesriigi õigusele.

4. JAGU

UURIMISE LÕPETAMINE JA SÜÜDISTUSE ESITAMISE PÄDEVUS

Artikkel 27

Süüdistuse esitamine siseriiklikus kohtus

1. Euroopa prokuröri ja Euroopa delegaatprokuröridel on samasugused volitused nagu riigi prokuröridel seoses süüdistuste esitamise ja süüdlaste vastutusele võtmisega, eelkõige õigus esitada kohtus väiteid, osaleda tõendite kogumises ja rakendada kättesaadavaid õiguskaitsevahendeid.
2. Kui pädev Euroopa delegaatprokurör leiab, et uurimine tuleb lõpetada, esitab ta Euroopa prokurörile läbivaatamiseks juhtumi kokkuvõtte, süüdistusakti kavandi ja tõendite loetelu. Kui ta ei anna korraldust lõpetada juhtumi menetlemine vastavalt artiklile 28, annab Euroopa prokurör Euroopa delegaat prokurörile korralduse anda juhtum koos süüdistusaktiga liikmesriigi pädevasse kohtusse või saadab selle tagasi täiendavaks uurimiseks. Euroopa prokurör võib ka ise anda juhtumi liikmesriigi pädevasse kohtusse.
3. Liikmesriigi pädevale kohtule esitav süüdistusakt peab sisaldama kohtumenetluses esitavate tõendite loetelu.
4. Konsulterides juhtumit kohtusse andva Euroopa delegaatprokuröri ja pidades silmas nõuetekohast õigusemõistmist, valib Euroopa prokurör asjakohase kohtualluvuse ja määrab liikmesriigi pädeva kohtu järgmiste tingimuste alusel:
 - a) kuriteo toimepaneku koht või mitme kuriteo korral enamiku kuritegude toimepaneku koht;
 - b) süüdistatava alaline elukoht;

- c) tõendite asukoht;
 - d) otseste ohvrite alaline elukoht.
5. Kui see on sissenõudmise, halduslike järelmeetmete või järelevalve eesmärgil vajalik, teavitab Euroopa prokurör süüdistusaktist riigi pädevaid ametiasutusi, huvitatud isikuid ja asjaomaseid liidu institutsioone, organeid ja asutusi.

Artikkel 28

Juhtumi menetlemise lõpetamine

1. Euroopa prokurör lõpetab juhtumi menetlemise, kui süüdistuse esitamine on võimatu järgmistel põhjustel:
 - a) kahtlustatava surm;
 - b) uurimisalune tegevus ei ole kuritegu;
 - c) kahtlustatavale antakse amnestia või immuuniteet;
 - d) süüdistus on vastavalt liikmesriigi õigusele aegunud;
 - e) kahtlustatav on juba samade asjaolude põhjal liidus lõplikult õigeks või süüdi mõistetud või juhtumit on käsitletud artikli 29 kohaselt.
2. Euroopa prokurör võib juhtumi menetlemise lõpetada järgmistel põhjustel:
 - a) asjaomane kuritegu on väike õigusrikkumine vastavalt *direktiivi 2013/XX/EL (milles käsitletakse liidu finantshuve kahjustava pettuse vastast võitlust kriminaalõiguse abil)* rakendamiseks vastuvõetud liikmesriigi õigusele;
 - b) asjakohaste tõendite puudumine.
3. Euroopa Prokuratuur võib juhtumid, mille menetlemise ta on lõpetanud, saata edasi OLAFile või riigi pädevatele haldus- või õigusasutustele sissenõudmiseks, muude halduslike järelmeetmete rakendamiseks või järelevalve teostamiseks.
4. Kui uurimine algatati kannatanu esitatud teabe alusel, teavitab Euroopa Prokuratuur kannatanut juhtumi menetlemise lõpetamisest.

Artikkel 29

Kokkulepe

1. Kui juhtumi menetlemist ei lõpetata ja kui see on nõuetekohase õigusemõistmise huvides, võib Euroopa Prokuratuur teha pärast seda, kui kahju on hüvitatud, kahtlustatavale ettepaneku maksta ühekordne trahv, mille tasumise järel lõpetatakse juhtumi menetlemine lõplikult (kokkulepe). Kui kahtlustatav ettepanekuga nõustub, maksab ta liidule ühekordse trahvi.
2. Euroopa Prokuratuur kontrollib kokkuleppega hõlmatud rahalise makse tasumist.
3. Kui kahtlustatav on kokkuleppega nõustunud ja trahvi ära maksnud, lõpetab Euroopa prokurör juhtumi menetlemise lõplikult ning teatab sellest ametlikult riigi pädevatele õiguskaitse- ja õigusasutustele ja asjaomastele liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele.
4. Juhtumi menetlemise lõpetamine, millele on osutatud lõikes 3, ei kuulu kohtuliku kontrolli alla.

5. JAGU

TÕENDITE VASTUVÕETAVUS

Artikkel 30

Tõendite vastuvõetavus

1. Euroopa Prokuratuuri poolt juhtumit menetlevale kohtule esitatud tõendid tunnistatakse kohtumenetluses vastuvõetavaks ilma hindamise või muu sarnase õigusliku toiminguta, kui kohus leiab, et nende vastuvõetavaks tunnistamine ei kahjusta Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklites 47 ja 48 sätestatud õiglase menetluse või kaitseõiguse põhimõtet, isegi kui kohtu asukohaliikmesriigi õiguses on selliste tõendite kogumise või esitamise kohta sätestatud teistsugused eeskirjad.
2. Juhul kui tõendid on tunnistatud vastuvõetavaks, ei tohi mõjutada liikmesriigi kohtu pädevust hinnata vabalt Euroopa Prokuratuuri poolt asjaomases menetluses esitatud tõendeid.

6. JAGU

KONFISKEERIMINE

Artikkel 31

Konfiskeeritud vara käsutamine

Kui liikmesriigi pädev kohus on Euroopa Prokuratuuri taotluse alusel teinud lõpliku otsuse konfiskeerida Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluva kuriteoga seotud vara või sellega saadud tulu, kantakse sellise vara või tulu rahaline väärtus liidu eelarvesse sellises ulatuses, mis on vajalik liidule tekitatud kahju korvamiseks.

IV PEATÜKK

MENETLUSLIKUD TAGATISED

Artikkel 32

Kahtlustatavate, süüdistatavate ja muude menetluses osalevate isikute õigused

1. Euroopa Prokuratuuri tegevus toimub täielikus kooskõlas kahtlustatavate õigustega, mis on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, sealhulgas õigus õiglasele kohtulikule arutamisele ja kaitseõigus.
2. Euroopa Prokuratuuri menetlustes osalevatel kahtlustatavatel ja süüdistatavatel isikutel on vähemalt järgmised menetlusõigused, nagu need on sätestatud liidu õigusaktides ja liikmesriigi õiguses:
 - (a) õigus suulisele ja kirjalikule tõlkele, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2010/64/EL;
 - (b) õigus teabele ja õigus tutvuda kohtuasja materjalidega, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2012/13/EL;
 - (c) õigus kaitsjale ning õigus suhelda kolmandate isikutega ja neile kinnipidamisest teatada, nagu on sätestatud [Euroopa Parlamendi ja nõukogu xx. xxxx 2013. aasta direktiivis 2013/xx/EL, mis käsitleb õigust kaitsjale kriminaalmenetluses ja õigust teatada kinnipidamisest];
 - (d) vaikimisõigus ja süütuse presumptsioon;

- (e) õigus saada õigusabi;
 - (f) õigus esitada tõendeid, määrata eksperte ja kuulata ära tunnistajaid.
3. Kahtlustatavatel ja süüdistatavatel on lõikes 2 loetletud õigused alates hetkest, mil neid kahtlustatakse kuriteo toimepanemises. Kui riigi pädev ametiasutus on kinnitanud süüdistusakti kättesaamise, põhinevad kahtlustatava ja süüdistatava menetlusõigused asjaomase juhtumi suhtes kohaldataval siseriiklikul korral.
 4. Lõikes 2 loetletud õigusi kohaldatakse peale kahtlustatava või süüdistatava ka muude isikute suhtes, keda Euroopa Prokuratuur ära kuulab, kui küsitlemise, ülekuulamise või ärakuulamise käigus hakatakse neid kahtlustama kuriteo toimepanemises.
 5. Nii kahtlustatavad ja süüdistatavad kui ka muud Euroopa Prokuratuuri menetlustes osalevad isikud saavad kasutada kõiki kohaldatavast liikmesriigi õigusest neile tulenevaid menetlusõigusi, ilma et see piiraks käesolevas peatükis sätestatud õigusi.

Artikkel 33

Vaikimisõigus ja süütuse presumptsioon

1. Euroopa Prokuratuuri menetluses osaleval kahtlustataval ja süüdistataval isikul on vastavalt liikmesriigi õigusele vaikimisõigus, kui tema käest küsitakse teo kohta, mille toimepanekus teda kahtlustatakse, ja teda tuleb teavitada, et ta ei ole kohustatud iseenda vastu tunnistama.
2. Kahtlustatavat ja süüdistatavat peetakse süütuks seni, kuni tema süü ei ole liikmesriigi õiguse kohaselt tõendatud.

Artikkel 34

Õigus saada õigusabi

Igal isikul, keda kahtlustatakse või süüdistatakse Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluva kuriteo toimepanekus, on vastavalt liikmesriigi õigusele õigus saada riigi ametiasutustelt täielikult või osaliselt tasuta õigusabi, kui tal ei ole piisavalt rahalisi vahendeid selle eest tasumiseks.

Artikkel 35

Tõenditega seotud õigused

1. Kahtlustataval ja süüdistataval isikul on vastavalt liikmesriigi õigusele õigus esitada Euroopa Prokuratuurile kaalumiseks tõendeid.
2. Kahtlustataval ja süüdistataval isikul on vastavalt liikmesriigi õigusele õigus paluda Euroopa Prokuratuuril koguda uurimise seisukohast asjakohaseid tõendeid, sealhulgas määrata eksperte ja kuulata ära tunnistajaid.

V PEATÜKK

KOHTULIK KONTROLL

Artikkel 36

Kohtulik kontroll

1. Euroopa Prokuratuuri käsitatakse oma ülesannete täitmise raames menetlustoimingute tegemisel kohtuliku kontrolli eesmärgil riigi ametiasutusena.

2. Kui käesoleva määrusega nähakse ette liikmesriigi õigusnormide kohaldamine, ei käsitata selliseid õigusnorme ELi toimimise lepingu artikli 267 kohaldamisel liidu õigusnormidena.

VI PEATÜKK ANDMEKAITSE

Artikkel 37

Isikuandmete töötlemine

1. Euroopa Prokuratuur võib isikute puhul, keda asjaomaste liikmesriikide õigusnormide alusel kahtlustatakse Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluva kuriteo toimepanemises või sellises kuriteos osalemises või kes on sellise kuriteo eest süüdi mõistetud, töödelda automaatselt või korrastatud automatiseerimata kataloogides vastavalt käesolevale määrusele üksnes lisa punktis 1 loetletud isikuandmeid järgmistel eesmärkidel:
 - kriminaaluurimine ja süüdistuse esitamine vastavalt käesolevale määrusele;
 - teabevahetus liikmesriikide pädevate asutuste ja muude liidu organitega vastavalt käesolevale määrusele;
 - koostöö kolmandate riikidega vastavalt käesolevale määrusele.
2. Euroopa Prokuratuur võib isikute puhul, keda asjaomaste liikmesriikide õigusnormide alusel käsitatakse Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluva üht või mitut liiki kuriteoga seotud kriminaaluurimises või süüdistuse esitamisel tunnistaja või ohvrina, või alla 18aastaste isikute puhul töödelda üksnes lisa punktis 2 loetletud isikuandmeid. Selliseid isikuandmeid võib töödelda üksnes juhul, kui see on lõikes 1 sätestatud eesmärkidel rangelt vajalik.
3. Euroopa Prokuratuur võib erandjuhul ja piiratud aja jooksul, mis ei ületa selle juhtumi lõpetamiseks vajalikku aega, millega seoses andmeid töödeldakse, töödelda peale lõigetes 1 ja 2 osutatud andmete muid kuriteo asjaoludega seotud andmeid, kui need on otseselt asjassepuutuvad ja seotud Euroopa Prokuratuuri käimasoleva uurimisega ning kui nende töötlemine on lõikes 1 sätestatud eesmärkidel rangelt vajalik, tingimusel et neid andmeid töödeldakse kooskõlas käesoleva määrusega. Selle lõike kohaldamisest teavitatakse viivitamata artiklis 41 osutatud andmekaitseametnikku.
4. Euroopa Prokuratuur võib töödelda automaatselt või muul viisil isikuandmeid, mis avalikustavad rassilise või etnilise päritolu, poliitilised vaated, religioossed või filosoofilised veendumused, ametiühingusse kuulumise, tervisliku seisundi või seksuaalse sättumuse, üksnes juhul, kui sellised andmed on uurimise jaoks rangelt vajalikud ja kui need täiendavad muid, juba töödeldud isikuandmeid. Käesoleva lõike kohaldamisest teavitatakse viivitamata andmekaitseametnikku. Artikli 22 lõikes 4 osutatud registris ei või selliseid andmeid töödelda. Kui sellised muud andmed käsitlevad tunnistajaid või ohvreid lõike 2 tähenduses, teeb nende töötlemise kohta otsuse Euroopa prokurör.
5. Euroopa Prokuratuuri tegevuse raames toimuva isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatakse määrust (EÜ) nr 45/2001. Käesoleva määrusega täpsustatakse ja täiendatakse määrust (EÜ) nr 45/2001 seoses operatiivsete isikuandmetega.

Artikkel 38

Isikuandmete säilitamise tähtajad

1. Euroopa Prokuratuuri töödeldavaid isikuandmeid ei või säilitada kauem kui esimese järgmise kuupäevani:
 - a) kuupäev, mil süüdistuse esitamine on takistatud kõigi uurimise ja süüdistuse esitamisega seotud liikmesriikide aegumistähtaegade tõttu;
 - b) kuupäev, mil isik õigeks mõisteti ja kohtuotsus lõplikult jõustus;
 - c) kolm aastat pärast kuupäeva, millal uurimise ja süüdistamisega seotud viimase liikmesriigi kohtuotsus lõplikult jõustus;
 - d) kuupäev, mil Euroopa Prokuratuur otsustas, et uurimise või süüdistuse esitamise jätkamine ei ole enam vajalik.
2. Lõikes 1 osutatud andmete säilitamise tähtaegu kontrollitakse pidevalt asjakohase automatiseeritud töötlemissüsteemiga. Olenemata sellest vaadatakse iga kolme aasta järel pärast sisestamist üle, kas andmeid on vaja säilitada. Kui lisas osutatud isikuid käsitlevaid andmeid säilitatakse üle viie aasta, teavitatakse sellest vastavalt Euroopa andmekaitseinspektorit.
3. Kui üks lõikes 1 osutatud tähtaegadest on möödunud, kontrollib Euroopa Prokuratuur, kas andmeid on vaja tema ülesannete täitmiseks veel säilitada, ning võib erandina otsustada neid andmeid säilitada kuni järgmise kontrollimiseni. Andmete edasisist säilitamist tuleb põhjendada ja põhjused üles märkida. Kui otsust isikuandmete jätkuva säilitamise kohta ei tehta, kustutatakse need andmed automaatselt kolme aasta pärast.
4. Kui andmeid on vastavalt lõikele 3 säilitatud lõikes 1 osutatud kuupäevadest kauem, kontrollib Euroopa andmekaitseinspektor nende andmete säilitamise vajadust iga kolme aasta järel.
5. Juhul kui on olemas fail, mis sisaldab automatiseerimata ja korrastamata andmeid, kustutatakse kõik failis sisalduvad dokumendid ja nende koopiad, kui faili viimase automatiseeritud andmedokumendi säilitamise tähtaeg on möödunud.

Artikkel 39

Logisse registreerimine ja dokumenteerimine

1. Euroopa Prokuratuur peab andmetöötluse seaduslikkuse kontrolli, enesekontrolli ning andmete nõuetekohase terviklikkuse ja turvalisuse eesmärgil arvestust oma tegevuses kasutatud isikuandmete kogumise, muutmise, neile juurdepääsu ning nende avalikustamise, kombineerimise ja kustutamise kohta. Sellised logid ja dokumendid kustutatakse pärast 18 kuu möödumist, kui andmeid kontrolli eesmärgil enam ei vajata.
2. Lõike 1 kohaselt koostatud logid ja dokumendid esitatakse taotluse korral Euroopa andmekaitseinspektorile. Euroopa andmekaitseinspektor kasutab seda teavet üksnes andmekaitse järelevalve, nõuetekohase andmetöötluse ning andmete terviklikkuse ja turvalisuse tagamiseks.

Artikkel 40

Juurdepääsuluba isikuandmetele

Euroopa Prokuratuuri poolt oma põhiülesannete täitmise eesmärgil töödeldavatele isikuandmetele on käesoleva määrusega ettenähtud ulatuses juurdepääs üksnes Euroopa prokuröril, Euroopa delegaatprokuröridel ja nende asjakohast luba omavatel töötajatel oma ülesannete täitmiseks.

Artikkel 41

Andmekaitseametnik

1. Euroopa Prokurör nimetab ametisse andmekaitseametniku vastavalt määruse (EÜ) nr 45/2001 artiklile 24.
2. Määruse (EÜ) nr 45/2001 artiklis 24 sätestatud kohustuste täitmisel peab andmekaitseametnik:
 - a) tagama isikuandmete edastamise kohta kirjaliku arvestuse pidamise;
 - b) tegema koostööd Euroopa Prokuratuuri töötajatega, kes vastutavad andmetöötlusmenetluste ning sellealase koolituse ja nõustamise eest;
 - c) koostama aastaaruande ning edastama selle Euroopa prokuröridele ja Euroopa andmekaitseinspektorile.
3. Andmekaitseametnikul on oma ülesannete täitmisel juurdepääs kõigile Euroopa Prokuratuuris töödeldavatele andmetele ja kõigile Euroopa Prokuratuuri ruumidele.
4. Andmekaitseametnikku tema ülesannete täitmisel abistavatel Euroopa Prokuratuuri töötajatel on juurdepääs Euroopa Prokuratuuris töödeldavatele isikuandmetele ja Euroopa Prokuratuuri ruumidele, niivõrd kui see on nende ülesannete täitmiseks vajalik.
5. Kui andmekaitseametnik leiab, et määruse (EÜ) nr 45/2001 või käesoleva määruse isikuandmete töötlemist käsitlevaid sätteid ei järgita, teavitab ta sellest Euroopa prokuröri ja palub viimasel mittevastavus kindlaksmääratud aja jooksul kõrvaldada. Kui Euroopa prokurör ei kõrvalda töötlemise mittevastavust kindlaksmääratud aja jooksul, saadab andmekaitseametnik küsimuse arutamiseks edasi Euroopa andmekaitseinspektorile.
6. Euroopa prokurör võtab vastu määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 24 lõikes 8 osutatud rakenduseeskirjad.

Artikkel 42

Juurdepääsuõiguse kasutamise üksikasjad

1. Iga andmesubjekt võib kasutada isikuandmetele juurdepääsu õigust vastavalt määrusele (EÜ) nr 45/2001 ja eelkõige selle artiklile 13.
2. Kui juurdepääs on piiratud vastavalt määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 20 lõikele 1, teavitab Euroopa Prokuratuur kirjalikult andmesubjekti vastavalt artikli 20 lõikele 3. Piirangu kohaldamise peamised põhjused võib jätta esitamata, kui sellise teabe esitamisel kaotaks piirang oma kehtivuse. Andmesubjekti teavitatakse vähemalt sellest, et Euroopa andmekaitseinspektor on teostanud kogu vajaliku kontrolli.
3. Euroopa Prokuratuur dokumenteerib lõikes 2 osutatud piirangu kohaldamise peamiste põhjuste teatamatajätmise põhjused.
4. Kui Euroopa andmekaitseinspektor kontrollib määruse (EÜ) nr 45/2001 artikleid 46 ja 47 kohaldades Euroopa Prokuratuuris toimuva töötlemise seaduslikkust, teavitab ta

andmesubjekti vähemalt sellest, et Euroopa andmekaitseinspektor on teostanud kogu vajaliku kontrolli.

Artikkel 43

Andmete parandamise ja kustutamise õigus ning andmete töötlemise piirangud

1. Juhul kui Euroopa Prokuratuuris töödeldavad isikuandmed tuleb ära parandada või kustutada või nende töötlemist tuleb piirata vastavalt määruse (EÜ) nr 45/2001 artiklitele 14, 15 või 16, parandab või kustutab Euroopa Prokuratuur sellised andmed või piirab nende töötlemist.
2. Määruse (EÜ) nr 45/2001 artiklites 14, 15 ja 16 osutatud juhtudel teavitatakse viivitamata kõiki sellised andmed saanud isikuid vastavalt määruse (EÜ) nr 45/2001 artiklile 17. Need isikud parandavad või kustutavad seejärel sellised andmed või piiravad nende töötlemist oma süsteemides vastavalt neile kohaldatavatele eeskirjadele.
3. Euroopa Prokuratuur teavitab andmesubjekti viivitamata ja vähemalt kolme kuu jooksul pärast asjakohase taotluse saamist kirjalikult, et teda käsitlevad andmed on ära parandatud või kustutatud või nende töötlemist on piiratud.
4. Euroopa Prokuratuur teavitab andmesubjekti kirjalikult andmete parandamise või kustutamise või nende töötlemise piiramise keelamisest ning võimalusest esitada Euroopa andmekaitseinspektorile kaebus ja kasutada õiguskaitsevahendeid.

Artikkel 44

Andmekaitsega seotud vastutus

1. Euroopa Prokuratuur töötleb isikuandmeid selliselt, et on võimalik kindlaks teha, milline ametiasutus andmed esitas või kust on isikuandmed saadud.
2. Euroopa prokurör vastutab määruse (EÜ) nr 45/2001 ja käesoleva määruse järgimise eest. Euroopa Prokuratuurile esitatud isikuandmete edastamise õiguspärasuse eest vastutab isikuandmete esitaja ning liikmesriikidele, liidu organitele ja kolmandatele riikidele või organisatsioonidele esitatud isikuandmete eest vastutab Euroopa Prokuratuur.
3. Euroopa Prokuratuur vastutab kõigi tema töödeldavate andmete eest vastavalt muudele käesoleva määruse sätetele.

Artikkel 45

Euroopa andmekaitseinspektori ja riiklike andmekaitseasutuste koostöö

1. Euroopa andmekaitseinspektor teeb andmekaitse järelevalve valdkonnas pädevate riigi ametiasutustega tihedat koostööd riigi osalust vajavates konkreetsetes küsimustes, eelkõige juhul kui andmekaitseinspektor või andmekaitse järelevalve valdkonnas pädev riigi ametiasutus tuvastab suured lahknevused liikmesriikide tavades või võimaliku ebaseadusliku andmete edastamise Euroopa Prokuratuuri teabeedastuskanalite kaudu, või seoses ühe või mitme riikliku järelevalveasutuse poolt käesoleva määruse rakendamise ja tõlgendamise kohta tõstatatud küsimustega.
2. Euroopa andmekaitseinspektor ja andmekaitse järelevalve valdkonnas pädevad riigi ametiasutused võivad lõikes 1 osutatud juhtudel, tegutsedes oma pädevuse piires, vajaduse korral vahetada asjakohast teavet, abistada üksteist auditite ja kontrollide tegemisel, analüüsida käesoleva määruse tõlgendamisel või kohaldamisel tekkinud küsimusi, uurida sõltumatu järelevalve või andmesubjektide õiguste teostamisega seotud probleeme, koostada

ühtlustatud ettepanekuid probleemide ühiseks lahendamiseks ja suurendada teadlikkust andmekaitsealastest õigustest.

3. Siseriiklikud järelevalveasutused ja Euroopa andmekaitseinspektor kohtuvad käesolevas artiklis sätestatud eesmärkidel vajadust mööda. Nende kohtumiste kulud kannab ja nende korraldamise eest vastutab Euroopa andmekaitseinspektor. Esimesel kohtumisel võetakse vastu töökord. Vajaduse korral töötatakse ühiselt välja edasised töömeetodid.

Artikkel 46

Euroopa andmekaitseinspektorile kaebuse esitamise õigus

1. Kui andmesubjekti poolt määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 32 lõike 2 kohaselt esitatud kaebus käsitleb artiklis 43 osutatud otsust, konsulteerib Euroopa andmekaitseinspektor selle liikmesriigi järelevalveasutuse või pädeva kohtuasutusega, kust andmed pärinevad, või juhtumiga otseselt seotud liikmesriigiga. Euroopa andmekaitseinspektor võtab tihedas koostöös siseriikliku järelevalveasutuse või pädeva kohtuasutusega vastu otsuse, mis võib hõlmata teabe edastamisest keeldumist.
2. Kui kaebus on seotud selliste andmete töötlemisega, mille Euroopa Prokuratuurile esitasid liidu organid, kolmandad riigid või organisatsioonid või eraisikud, tagab Euroopa andmekaitseinspektor, et Euroopa Prokuratuur on teostanud vajaliku kontrolli.

Artikkel 47

Vastutus omavolilise või ebaõige andmetöötamise eest

1. Euroopa Prokuratuur vastutab omavolilise või ebaõige andmetöötamisega üksikisikutele tekitatud kahju eest vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 340.
2. Euroopa Prokuratuuri vastu lõikes 1 osutatud vastutuse alusel esitatud kaebusi lahendab Euroopa Kohus vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 268.

VII PEATÜKK

FINANTSKÜSIMUSI JA PERSONALI KÄSITLEVAD SÄTTED

1. JAGU

FINANTSSÄTTED

Artikkel 48

Finantsjuhtimises osalejad

1. Euroopa prokurör vastutab otsuste tegemise eest finants- ja eelarveküsimustes.
2. Euroopa prokuröri poolt vastavalt artikli 6 lõikele 3 määratud aseprokurör vastutab eelarvehendite käsutajana Euroopa Prokuratuuri eelarve täitmise eest.

Artikkel 49

Eelarve

1. Euroopa Prokuratuuri tulude ja kulude eelarvestus koostatakse igaks eelarveaastaks, mis vastab kalendriaastale, ja see esitatakse tema eelarves.
2. Euroopa Prokuratuuri eelarves esitatud tulud ja kulud on tasakaalus.

3. Ilma et see piiraks muude rahaliste vahendite kasutamist, koosnevad Euroopa Prokuratuuri tulud järgmisest:
 - a) liidu osamaks, mis on kirjendatud liidu üldeelarvesse;
 - b) tasud väljaannete ja muude Euroopa Prokuratuuri osutatavate teenuste eest.
4. Euroopa Prokuratuuri kulud hõlmavad personali-, haldus-, taristu- ja tegevuskulusid.
5. Kui Euroopa delegaatprokurörid tegutsevad Euroopa Prokuratuuri ülesannete raames, käsitatakse sellise tegevusega seotud asjakohaseid kulusid tegevuskuludena.

Artikkel 50

Eelarve koostamine

1. Artiklis 48 osutatud Euroopa aseprokurör koostab igal aastal Euroopa Prokuratuuri järgmise eelarveaasta tulude ja kulude eelarvestuse projekti. Euroopa prokurör võtab selle projekti põhjal vastu Euroopa Prokuratuuri järgmise eelarveaasta tulude ja kulude eelarvestuse projekti.
2. Euroopa Prokuratuuri tulude ja kulude eelarvestuse projekt esitatakse komisjonile hiljemalt iga aasta 31. jaanuariks. Euroopa prokurör esitab ametikohtade loetelu kavandit sisaldava lõpliku eelarvestuse projekti komisjonile 31. märtsiks.
3. Komisjon esitab eelarvestuse projekti koos Euroopa Liidu üldeelarve projektiga Euroopa Parlamendile ja nõukogule (edaspidi „eelarvepädevad institutsioonid”).
4. Selle eelarvestuse projekti põhjal kannab komisjon Euroopa Liidu üldeelarve projekti kalkultatsioonid, mida ta peab ametikohtade loetelu põhjal vajalikuks, ning üldeelarvest eraldatava toetuse summa, ning esitab selle kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 313 ja 314 eelarvepädevatele institutsioonidele.
5. Eelarvepädevad institutsioonid kinnitavad Euroopa Prokuratuuri toetuseks kasutatavad assigneeringud.
6. Eelarvepädevad institutsioonid võtavad vastu Euroopa Prokuratuuri ametikohtade loetelu.
7. Euroopa prokurör võtab vastu Euroopa Prokuratuuri eelarve. See on lõplik pärast Euroopa Liidu üldeelarve vastuvõtmist. Vajaduse korral kohandatakse seda vastavalt.
8. Euroopa Prokuratuur teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu võimalikult aegsasti igast kinnisvaraprojektist, millel on tõenäoliselt oluline rahaline mõju eelarvele, vastavalt määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artiklile 203.
9. Euroopa Parlament ja nõukogu teevad otsuse kinnisvaraprojekti kohta nelja nädala jooksul pärast seda, mil mõlemad institutsioonid selle kätte said, välja arvatud määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artiklis 203 osutatud vääramat jõe korral. Kinnisvaraprojekti peetakse heakskiidetuks pärast nimetatud neljanädalase ajavahemiku möödumist, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu teevad selle ajavahemiku jooksul ettepaneku suhtes keelduva otsuse. Kui Euroopa Parlament ja/või nõukogu esitab nimetatud neljanädalase ajavahemiku jooksul nõuetekohaselt põhjendatud argumente, pikendatakse seda ajavahemikku üks kord kahe nädala võrra. Kui Euroopa Parlament või nõukogu teeb kinnisvaraprojekti suhtes keelduva otsuse, võtab Euroopa Prokuratuur oma ettepaneku tagasi ning võib esitada uue ettepaneku.

10. Euroopa Prokuratuur võib rahastada kinnisvara soetamise projekti laenuga, kui eelarvepädevad institutsioonid on selle kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 203 lõikega 8 eelnevalt heaks kiitnud.

Artikkel 51

Eelarve täitmine

1. Artiklis 48 osutatud Euroopa aseprokurör, kes tegutseb Euroopa Prokuratuuri eelarvevahendite käsutajana, täidab Euroopa Prokuratuuri eelarvet omal vastutusel ja eelarves heakskiidetud piires.
2. Artiklis 48 osutatud Euroopa aseprokurör edastab igal aastal eelarvepädevatele institutsioonidele asjakohase teabe hindamismenetluse tulemuste kohta.

Artikkel 52

Raamatupidamisaruanded ja eelarve täitmisele heakskiidu andmine

1. Eurojusti peaarvepidaja tegutseb Euroopa Prokuratuuri eelarve täitmisel tema peaarvepidajana. Huvide konflikti vältimiseks astutakse vajalikke samme.
2. Euroopa Prokuratuuri peaarvepidaja edastab igale lõppenud eelarveaastale järgneva aasta 1. märtsiks komisjoni peaarvepidajale ja kontrollikojale esialgse raamatupidamisaruande.
3. Euroopa Prokuratuur saadab eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruande Euroopa Parlamendile, nõukogule ja kontrollikojale lõppenud eelarveaastale järgneva aasta 31. märtsiks.
4. Komisjoni peaarvepidaja edastab igale lõppenud eelarveaastale järgneva aasta 31. märtsiks kontrollikojale Euroopa Prokuratuuri esialgse raamatupidamisaruande, mis on konsolideeritud komisjoni raamatupidamisaruandega.
5. Vastavalt määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 148 lõikele 1 esitab kontrollikoda oma tähelepanekud Euroopa Prokuratuuri esialgse raamatupidamisaruande kohta hiljemalt lõppenud eelarveaastale järgneva aasta 1. juuniks.
6. Kui kontrollikoda on määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 148 kohaselt esitanud oma tähelepanekud Euroopa Prokuratuuri esialgse raamatupidamisaruande kohta, koostab Euroopa Prokuratuuri eelarvevahendite käsutaja omal vastutusel Euroopa Prokuratuuri lõpliku raamatupidamisaruande.
7. Euroopa Prokuratuuri eelarvevahendite käsutaja edastab lõpliku raamatupidamisaruande Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale hiljemalt lõppenud eelarveaastale järgneva aasta 1. juuliks.
8. Euroopa Prokuratuuri lõplik raamatupidamisaruanne avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas* hiljemalt lõppenud eelarveaastale järgneva aasta 15. novembriks.
9. Artiklis 48 osutatud Euroopa aseprokurör saadab kontrollikojale vastuse kontrollikoja tähelepanekute kohta hiljemalt lõppenud eelarveaastale järgneva aasta 30. septembriks. Euroopa Prokuratuuri vastus saadetakse samal ajal ka komisjonile.
10. Euroopa Parlamendi taotluse korral esitab artiklis 48 osutatud Euroopa aseprokurör parlamendile määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 165 lõike 3 kohaselt kogu teabe, mida on vaja kõnealust eelarveaastat käsitleva eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse tõrgeteta sujumiseks.

11. Kvalifitseeritud häälteenamusega otsustava nõukogu soovitusel põhjal annab Euroopa Parlament enne 15. maid aastal $n + 2$ heakskiidu artiklis 48 osutatud Euroopa aseprokuröri tegevusele aasta n eelarve täitmisel.

Artikkel 53 **Finantseeskirjad**

Euroopa prokurör võtab vastu prokuratuuri suhtes kohaldatavad finantseeskirjad vastavalt [23. detsembri 2002. aasta määrusele nr 2343/2002 raamfinantsmääruse kohta asutustele, millele viidatakse Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 artiklis 185], olles eelnevalt komisjoniga nõu pidanud. Need ei tohi kõrvale kalduda [*määrusest nr 2343/2002*], välja arvatud juhul, kui selline kõrvalekaldumine on vajalik Euroopa Prokuratuuri tööks ja komisjon on selleks eelnevalt nõusoleku andnud.

2. JAGU **PERSONALI KÄSITLEVAD SÄTTED**

Artikkel 54 **Üldsätted**

1. Euroopa prokuröri, aseprokuröride ja Euroopa Prokuratuuri töötajate suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu ametnike personalieeskirju,⁹ Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimusi ja Euroopa Liidu institutsioonide kokkuleppesega kõnealuste personalieeskirjade ja muude teenistujate teenistustingimuste jõustamiseks vastu võetud eeskirju, kui käesolevas jaos ei ole sätestatud teisiti.
2. Euroopa prokurör kasutab Euroopa Prokuratuuri töötajate suhtes volitusi, mis on töölepingute sõlmimiseks antud ametisse nimetavale asutusele või ametiisikule personalieeskirjadega ja muude teenistujate teenistustingimustega.
3. Euroopa prokurör võtab vastu ametnike personalieeskirjade ja muude teenistujate teenistustingimuste asjakohased rakenduseeskirjad vastavalt ametnike personalieeskirjade artiklile 110. Euroopa prokurör võtab programmidokumendi osana vastu ka personaliressursi kava.
4. Euroopa Prokuratuuri ja tema töötajate suhtes kohaldatakse protokolli Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide kohta.
5. Euroopa delegaatprokurörid tegutsevad erinõustajana vastavalt Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimuste artiklitele 5, 123 ja 124. Riigi pädevad ametiasutused toetavad Euroopa delegaatprokuröre käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmisel ja hoiduvad rakendamast meedet või poliitikat, mis võib kahjustada nende karjääri või staatust riigi prokuratuurisüsteemis. Eelkõige annavad riigi pädevad ametiasutused Euroopa delegaatprokuröridele nende käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmiseks vajalikud vahendid ja varustuse ning tagavad nende täieliku integreerimise riigi prokuratuuri.

⁹ Nõukogu määrus nr 31 (EMÜ), 11 (Euratom), 18. detsember 1961, millega nähakse ette Euroopa Majandusühenduse ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ametnike personalieeskirjad ja muude teenistujate teenistustingimused, EÜT P 45, 14.6.1962, lk 1385, mida on muudetud eelkõige nõukogu määrusega nr 259/68, 29. veebruar 1968 (EÜT L 56, 4.3.1968, lk 1), mida on samuti hiljem muudetud.

Artikkel 55

Liikmesriikide lähetatud eksperdid ja muud töötajad

1. Euroopa Prokuratuur võib kasutada liikmesriikide lähetatud eksperte või muid prokuratuuriväliseid töötajaid. Liikmesriikide lähetatud eksperdid alluvad Euroopa Prokuratuuri ülesannetega seotud kohustusi täites Euroopa prokurörile.
2. Euroopa prokurör võtab vastu otsuse, milles sätestatakse eeskirjad liikmesriikide ekspertide lähetamise kohta Euroopa Prokuratuuri, ja vajaduse korral täiendavad rakendussätted.

VIII PEATÜKK

EUROOPA PROKURATUURI JA TEMA PARTNERITE SUHTEID KÄSITLEVAD SÄTTED

1. JAGU

ÜLDSÄTTED

Artikkel 56

Üldsätted

1. Niivõrd kui see on vajalik Euroopa Prokuratuuri ülesannete täitmiseks, võib ta luua ja säilitada koostöösuhteid liidu organite ja asutustega vastavalt nende organite või asutuste eesmärkidele, kolmandate riikide pädevate asutuste, rahvusvaheliste organisatsioonide ja Rahvusvahelise Kriminaalpolitsei Organisatsiooniga (Interpol).
2. Niivõrd kui see on vajalik Euroopa Prokuratuuri ülesannete täitmiseks, võib ta lõikes 1 osutatud üksustega vahetada otse kõiki andmeid vastavalt artiklile 61, välja arvatud isikuandmeid.
3. Euroopa Prokuratuur võib saada ja töödelda lõikes 1 osutatud üksustelt saadud isikuandmeid vastavalt määruse (EÜ) nr 45/2001 artiklile 4, niivõrd kui see on vajalik tema ülesannete täitmiseks ja kohaldades 3. jao sätteid.
4. Euroopa Prokuratuur võib isikuandmeid edastada kolmandatele riikidele, rahvusvahelistele organisatsioonidele ja Interpolile üksnes juhul, kui see on vajalik Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvate kuritegude ärahoidmiseks ja nende vastu võitlemiseks ja kui see toimub vastavalt käesolevale määrusele.
5. Liikmesriikidel, liidu organitel ja asutustel, kolmandatel riikidel, rahvusvahelistel organisatsioonidel ja Interpolil on keelatud edastada kolmandatele isikutele Euroopa Prokuratuurilt saadud isikuandmeid, välja arvatud juhul, kui Euroopa Prokuratuur on andnud pärast juhtumi asjaolude kaalumist oma sõnaselge nõusoleku kasutada selliseid andmeid teataval konkreetsel eesmärgil, mis ei ole vastuolus eesmärkidega, millel andmed edastati.

2. JAGU

SUHTED PARTNERITEGA

Artikkel 57 **Suhted Eurojustiga**

1. Euroopa Prokuratuur loob Eurojustiga erisuhte, mis põhineb tihedal koostööl ning nendevaheliste korralduslike, haldus- ja juhtimisalaste suhete arendamisel, nagu on määratletud allpool.
2. Euroopa Prokuratuur võib operatiivküsimuste puhul kaasata Eurojusti oma piiriüleste või keerukate juhtumitega seotud tegevusse järgmiselt:
 - a) hankida talt oma uurimiste kohta teavet, sealhulgas isikuandmeid, eelkõige kui need avalikustavad aspekte, mis võivad jääda väljapoole Euroopa Prokuratuuri sisulist või territoriaalset pädevust;
 - b) paluda Eurojustil või tema pädeval liikmesriigi liikmel / pädevatel liikmesriikide liikmetel osaleda teatavate uurimistoimingute koordineerimisel seoses konkreetsete aspektidega, mis võivad jääda väljapoole Euroopa Prokuratuuri sisulist või territoriaalset pädevust;
 - c) paluda tal toetada kokkuleppe sõlmimist Euroopa Prokuratuuri ja asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide vahel seoses artiklis 13 sätestatud kaaspädevusega, ilma et see takistaks juhtumi võimalikku lahendamist liikmesriigi õigusasutuse poolt, kellel tuleb teha otsus asjaomase juhtumi kohta ja kes on pädev seda tegema;
 - d) paluda Eurojustil või tema pädeval liikmesriigi liikmel / pädevatel liikmesriikide liikmetel kasutada neile liidu või liikmesriigi õigusega antud volitusi teatavate uurimistoimingute puhul, mis võivad jääda väljapoole Euroopa Prokuratuuri sisulist või territoriaalset pädevust;
 - e) anda Eurojustile või tema pädevale liikmesriigi liikmele / pädevatele liikmesriikide liikmetele teavet artiklites 27, 28 ja 29 osutatud menetlusotsuste kohta enne nende esitamist Euroopa prokurörile, kui otsus võib kahjustada Eurojusti pädevust ja teabe jagamine on asjakohane Eurojusti varasema osaluse tõttu asjaomases juhtumis;
 - f) paluda Eurojustil või tema pädeval liikmesriigi liikmel / pädevatel liikmesriikide liikmetel anda Euroopa Prokuratuurile abi tema otsuste või vastastikuse õigusabi taotluste edastamisel riikidele, kes on Eurojusti liikmed, kuid ei osale Euroopa Prokuratuuri asutamises, või kolmandatele riikidele ja nende täitmisel kõnealustes riikides.
3. Euroopa Prokuratuuril on juurdepääs Eurojusti kohtuasjade haldamise süsteemis sisalduvale andmete automaatsele ristkontrollimehhanismile. Euroopa Prokuratuuri poolt kohtuasjade haldamise süsteemi sisestatud andmete ja Eurojusti poolt kõnealusesse süsteemi sisestatud andmete kattumise tuvastamisel teavitatakse sellest nii Eurojusti kui ka Euroopa Prokuratuuri ning Eurojustile andmed esitanud liikmesriiki. Kui andmed oli esitanud kolmas riik, teavitab Eurojust seda kolmandat riiki tuvastatud kattumisest üksnes Euroopa Prokuratuuri nõusolekul.
4. Vastavalt lõikele 1 loodud koostöö hõlmab teabe, sealhulgas isikuandmete vahetamist. Selliselt vahetatud teavet kasutatakse üksnes sel eesmärgil, milleks teave esitati. Andmeid lubatakse kasutada muul eesmärgil ainult siis, kui selline kasutus kuulub andmeid saava organi volituste hulka ja andmed esitanud organ annab selleks eelnevalt loa.

5. Euroopa prokurör määrab töötajad, kellel on juurdepääs andmete riskkontrollimehhanismi tulemustele, ja teavitab neist Eurojusti.
6. Euroopa Prokuratuur tugineb Eurojusti haldustoele ja -vahenditele. Selle korralduse üksikasju reguleeritakse lepinguga. Eurojust osutab Euroopa Prokuratuurile järgmisi teenuseid:
 - a) tehniline abi aastaeelarve ja ühe- ja mitmeaastast programmitööd kirjeldava programmidokumendi ja majandamiskava koostamiseks;
 - b) tehniline abi töötajate värbamiseks ja nende karjääri juhtimiseks;
 - c) turvateenused;
 - d) infotehnoloogiateenused;
 - e) finantsjuhtimis-, raamatupidamis- ja auditeerimisteenused;
 - f) muud ühist huvi pakkuvad teenused.

Artikkel 58

Suhted liidu institutsioonide, asutuste ja muude organitega

1. Euroopa Prokuratuur loob erisuhte Europoliga.
2. Vastavalt lõikele 1 loodud koostöö hõlmab teabe, sealhulgas isikuandmete vahetamist. Selliselt vahetatud teavet kasutatakse üksnes sel eesmärgil, milleks teave esitati. Andmeid lubatakse kasutada muul eesmärgil ainult siis, kui selline kasutamine kuulub andmeid saava organi volituste hulka ja andmed esitanud organ annab selleks eelnevalt loa.
3. Euroopa Prokuratuur teeb koostööd komisjoniga, sealhulgas OLAFiga, eesmärgiga täita ELi toimimise lepingu artikli 325 lõike 3 kohased kohustused. Selleks sõlmivad nad lepingu, milles sätestatakse koostöö üksikasjad.
4. Euroopa Prokuratuur loob koostöösuhted muude liidu institutsioonide, organite ja asutustega.

Artikkel 59

Suhted kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega

1. Euroopa Prokuratuur võib sõlmida artikli 56 lõikes 1 osutatud üksustega koostöölepingu. Selline koostööleping võib eelkõige käsitleda strateegilise teabe vahetamist ja kontaktametniku lähetamist Euroopa Prokuratuuri.
2. Euroopa Prokuratuur võib kokkuleppel pädevate ametiasutustega määrata kolmandates riikides koostöö hõlbustamiseks kontaktpunktid.
3. Kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 218 võib Euroopa Komisjon esitada nõukogule ettepanekuid ühe või mitme kolmanda riigiga läbirääkimiste pidamiseks Euroopa Prokuratuuri ja kõnealuste kolmandate riikide pädevate ametiasutuste koostööd käsitlevate kokkulepete üle, eelkõige seoses vastastikuse õigusabi andmisega kriminaalasjades ja väljaandmisega Euroopa Prokuratuuri pädevusse kuuluvate juhtumite korral.
4. Liikmesriigid kas tunnistavad Euroopa Prokuratuuri tema sisulisse pädevusse kuuluvate kuritegude puhul pädevaks asutuseks seoses nende vahel sõlmitud vastastikust õigusabi kriminaalasjades ja väljaandmist käsitlevate rahvusvaheliste kokkulepete rakendamisega või muudavad vajaduse korral kõnealuseid rahvusvahelisi kokkuleppeid, et tagada Euroopa Prokuratuurile võimalus hakata vastavalt artikli 75 lõikele 2 oma ülesandeid täitma nende kokkulepete alusel..

3. JAGU

ISIKUANDMETE EDASTAMINE

Artikkel 60

Isikuandmete edastamine liidu organitele või asutustele

Euroopa Prokuratuur võib käesoleva määruse kohaseid piiranguid arvesse võttes edastada isikuandmeid otse liidu organitele või asutustele, niivõrd kui see on tema või andmeid saava liidu organi või asutuse ülesannete täitmiseks vajalik.

Artikkel 61

Isikuandmete edastamine kolmandatele riikidele ja rahvusvahelistele organisatsioonidele

1. Euroopa Prokuratuur võib edastada isikuandmeid kolmanda riigi asutusele või rahvusvahelisele organisatsioonile või Interpolile, niivõrd kui see on tema ülesannete täitmiseks vajalik, üksnes järgmiste dokumentide alusel:
 - a) otsus, mille komisjon võtab vastu vastavalt [direktiivi 95/46/EÜ artiklitele 25 ja 31] ja mille kohaselt asjaomane riik või rahvusvaheline organisatsioon või selle kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni töötlemisüksus tagab piisaval tasemel isikuandmete kaitse (piisava kaitse otsus), või
 - b) rahvusvaheline kokkulepe, mille liit ja asjaomane kolmas riik või rahvusvaheline organisatsioon sõlmivad ELi toimimise lepingu artikli 218 kohaselt ja mis hõlmab asjakohaseid kaitsemeetmeid seoses üksikisikute eraelu puutumatuses ning põhiõiguste ja -vabaduste kaitsega.Selliseks andmete edastamiseks ei ole vaja täiendavat luba.

Euroopa Prokuratuur võib sõlmida selliste kokkulepete või piisava kaitse otsuste rakendamiseks koostöölepingud.
2. Euroopa prokurör võib erandina lõikest 1 anda üksikjuhtumipõhiselt loa edastada isikuandmeid kolmandatele riikidele või rahvusvahelistele organisatsioonidele või Interpolile, kui:
 - a) andmete edastamine on hädavajalik, et kaitsta liidu olulisi huve, sealhulgas tema finantshuve, Euroopa Prokuratuuri eesmärkide ulatuses;
 - b) andmete edastamine on hädavajalik, et vältida kuritegude või terroriaktidega seonduvat vahetut ohtu;
 - c) andmete edastamine on muul viisil vajalik või seaduste kohaselt nõutav liidu või tema liikmesriikide üldiste huvidega seotud olulistel põhjustel, nagu on sätestatud liidu või liikmesriikide õiguses, või õigusnõuete koostamiseks, esitamiseks või kaitsmiseks või
 - d) andmete edastamine on vajalik andmesubjekti või muu isiku elutähtsate huvide kaitseks.
3. Lisaks võib Euroopa prokurör, võttes arvesse kaitsemeetmete olemasolu seoses üksikisikute eraelu puutumatuses ning põhiõiguste ja -vabaduste kaitsega, anda kokkuleppel andmekaitseinspektoriga ja kooskõlas eeltoodud punktidega a–d loa andmete korduvaks edastamiseks kuni üheks aastaks, kusjuures seda luba saab pikendada.
4. Euroopa andmekaitseinspektorit teavitatakse lõike 3 kohaldamise juhtudest.

5. Euroopa Prokuratuur võib edastada halduslikku laadi isikuandmeid vastavalt määruse (EÜ) nr 45/2001 artiklile 9.

IX PEATÜKK ÜLDSÄTTED

Artikkel 62

Õiguslik staatus ja tegutsemistingimused

1. Euroopa Prokuratuuril on igas liikmesriigis kõige ulatuslikum õigus- ja teovõime, mis juriidilistele isikutele selle liikmesriigi õigusaktide kohaselt antakse. Eelkõige võib ta omandada ja võõrandada vallas- ja kinnisvara ning olla kohtus menetlusosaline.
2. Asukohaliikmesriigis Euroopa Prokuratuurile ruumide ja rajatiste võimaldamise tingimused ning selles liikmesriigis Euroopa prokuröri, aseprokuröride ja muude töötajate ning nende pereliikmete suhtes kohaldatavad erieeskirjad sätestatakse peakorterit käsitlevas kokkuleppes, mis sõlmitakse Euroopa Prokuratuuri ja asukohaliikmesriigi vahel hiljemalt [2 aastat pärast käesoleva määruse jõustumist].
3. Euroopa Prokuratuuri asukohaliikmesriik loob parimad võimalikud tingimused Euroopa Prokuratuuri toimimiseks, sealhulgas tagab mitmekeelse ja Euroopale orienteeritud koolihariduse ning asjakohase transpordiühenduse.

Artikkel 63

Kasutatavad keeled

1. Artiklites 7 ja 72 sätestatud toimingute suhtes kohaldatakse määrust nr 1¹⁰.
2. Euroopa Prokuratuuri tööks vajalikke tõlketeenuseid osutab Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskus.

Artikkel 64

Konfidentsiaalsus

1. Euroopa prokurör, aseprokurörid, Euroopa delegaatprokurörid ja nende alluvad liikmesriikides kohustuvad hoidma neile nende ülesannete täitmisel teatavaks saanud teabe konfidentsiaalsust.
2. Konfidentsiaalsuskohustus kehtib kõigi isikute ja organite suhtes, keda on kutsutud Euroopa Prokuratuuriga töötama.
3. Konfidentsiaalsuskohustus kehtib ka pärast ametist või töölt lahkumist või pärast lõigetes 1 ja 2 osutatud isikute ametiaja lõppemist.
4. Konfidentsiaalsuskohustus kehtib kogu teabe suhtes, mida Euroopa Prokuratuur on saanud, välja arvatud juhul, kui see teave on juba avalikustatud või üldsusele kättesaadav.
5. Euroopa andmekaitseinspektori büroo töötajad kohustuvad hoidma neile nende ülesannete täitmisel teatavaks saanud teabe konfidentsiaalsust.

¹⁰ EÜT L 17, 6.10.1958, lk 385.

Artikkel 65
Läbipaistvus

1. Euroopa Prokuratuuri haldusülesannetega seotud dokumentide suhtes kohaldatakse määrust (EÜ) nr 1049/2001.
2. Euroopa prokurör võtab kuue kuu jooksul pärast Euroopa Prokuratuuri asutamist määruse (EÜ) nr 1049/2001 kohaldamiseks vastu üksikasjalikud eeskirjad.
3. Määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 8 kohaste Euroopa Prokuratuuri otsuste kohta võib ELi toimimise lepingu artiklites 228 ja 263 sätestatud tingimuste kohaselt esitada kaebuse ombudsmanile või Euroopa Liidu Kohtule.

Artikkel 66
OLAF ja Euroopa Kontrollikoda

1. Selleks et lihtsustada võitlust pettuste, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1073/1999,¹¹ ühineb Euroopa Prokuratuur kuue kuu jooksul pärast tegevuse alustamist 25. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega, mis käsitleb OLAFi sisejuurdlust, ja võtab vastu kõigi Euroopa Prokuratuuri töötajate suhtes kohaldatavad asjakohased sätted, kasutades kõnealuse kokkuleppe lisas esitatud vormi.
2. Euroopa Kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide põhjal ja kohapeal kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, keda Euroopa Prokuratuur on rahastanud liidu vahenditest.
3. OLAF võib teha muu hulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi vastavalt määruse (EÜ) nr 1073/1999 ning nõukogu määruse (Euratom, EÜ) nr 2185/96¹² sätetele ja korrale, et teha kindlaks, kas seoses Euroopa Prokuratuuri rahastatavate kuludega on esinenud eeskirjade eiramist, mis kahjustab liidu finantshuve.
4. Ilma et see piiraks lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamist, sisaldavad Euroopa Prokuratuuri ning kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide või Interpoli vahelised koostöölepingud ning Euroopa Prokuratuuri lepingud, toetuslepingud ja -otsused sätteid, millega sõnaselgelt volitatakse Euroopa Kontrollikoda ja OLAFit tegema selliseid auditeid ja uurimisi vastavalt oma pädevusele.

Artikkel 67
Salastatud teabe kaitset käsitlevad turvaeeskirjad

Euroopa Prokuratuur kohaldab komisjoni otsuse 2001/844/EÜ, ESTÜ, Euratom¹³ lisas sätestatud Euroopa Liidu salastatud teabe ja salastamata tundliku teabe kaitset käsitlevates komisjoni turvaeeskirjades sisalduvaid julgeolekupõhimõtteid. See hõlmab muu hulgas sätteid sellise teabe vahetamise, töötlemise ja säilitamise kohta.

¹¹ EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1.

¹² EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

¹³ EÜT L 317, 3.12.2001, lk 1.

Artikkel 68
Haldusuurimine

Euroopa Ombudsman uurib Euroopa Prokuratuuri haldustegevust vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 228.

Artikkel 69
Üldine vastutamiskord

1. Euroopa Prokuratuuri lepingulist vastutust reguleerib asjaomase lepingu suhtes kohaldatav õigus.
2. Otsuste tegemine kuulub Euroopa Liidu Kohtu pädevusse vastavalt Euroopa Prokuratuuri sõlmitud lepingus sisalduvale vahekohtuklauslile.
3. Lepinguvälise vastutuse korral hüvitab Euroopa Prokuratuur vastavalt liikmesriikide seaduste ühistele üldpõhimõtetele ja sõltumatult artiklis 47 nimetatud vastutusest kõik kahjud, mille Euroopa Prokuratuur või selle töötajad on oma kohustuste täitmise käigus tekitanud, niivõrd kui kahju tekitamise võib nende süüks arvata.
4. Lõiget 3 kohaldatakse ka kahju suhtes, mille on tekitanud Euroopa delegaatprokuröri viga oma kohustuste täitmisel.
5. Lõikes 3 osutatud kahju heastamisega seotud vaidluste lahendamine kuulub Euroopa Liidu Kohtu pädevusse.
6. Liikmesriikide kohtud, kes on pädevad menetlema käesolevas artiklis osutatud Euroopa Prokuratuuri vastutusega seotud vaidlusi, määratakse kindlaks nõukogu määruse (EÜ) nr 44/2001¹⁴ alusel.
7. Töötajate isiklikku vastutust Euroopa Prokuratuuri ees reguleerivad nende suhtes kohaldatavate personalieeskirjade või teenistustingimuste sätted.

Artikkel 70
Aruandlus

1. Euroopa Prokuratuur avaldab oma üldise tegevuse kohta aastaaruande. Ta esitab selle aruande Euroopa Parlamendile ja riikide parlamentidele ning nõukogule ja komisjonile.
2. Euroopa prokurör annab kord aastas Euroopa Parlamendi ja nõukogu ees aru Euroopa Prokuratuuri üldise tegevuse kohta ning võtab seejuures arvesse vaikimis- ja konfidentsiaalsuskohustust. Komisjoni taotluse korral annab ta aru ka komisjonile.
3. Riikide parlamendid võivad kutsuda Euroopa prokuröri või Euroopa delegaatprokuröre osalema arvamuste vahetuses Euroopa Prokuratuuri üldise tegevuse kohta.

¹⁴ EÜT L 12, 16.1.2001, lk 1. Määrus (EÜ) nr 44/2001 asendatakse alates 10. jaanuarist 2015 määrusega (EL) nr 1215/2012.

X PEATÜKK LÕPPSÄTTED

Artikkel 71 **Üleminekusätted**

1. Euroopa prokurör võtab enne oma ülesannete täitmist kõik Euroopa Prokuratuuri asutamiseks vajalikud meetmed.
2. Ilma et see piiraks artikli 9 kohaldamist, nimetatakse kaks loosiga valitavat aseprokuröri esimest korda ametisse kuueks aastaks.
3. Liikmesriikide pädevus kehtib kuni kuupäevani, mil asutatakse Euroopa Prokuratuur ja mil viimane hakkab täitma oma ülesandeid vastavalt artikli 75 lõikele 2. Euroopa Prokuratuur teostab oma pädevust kõigi tema pädevusse kuuluvate kuritegude suhtes, mis pannakse toime pärast seda kuupäeva. Euroopa Prokuratuur võib ka teostada oma pädevust enne seda kuupäeva toimepandud kuritegude suhtes, mis kuuluvad tema pädevusse, kui riigi pädev ametiasutus ei ole veel neid uurima või nende eest süüdistust esitama asunud.

Artikkel 72 **Halduseeskirjad ja programmidokumendid**

Euroopa prokurör:

- a) võtab igal aastal vastu Euroopa Prokuratuuri ühe- ja mitmeaastast programmitööd kirjeldava programmidokumendi;
- b) võtab vastu pettusevastase võitluse strateegia, mis rakendatavate meetmete kulusid ja tulusid arvesse võttes on proportsionaalne pettuseohuga;
- c) võtab vastu eeskirjad Euroopa delegaatprokuröridega seotud huvide konfliktide ärahoidmise ja ohjamise kohta;
- d) võtab vastu eeskirjad aseprokuröride ja Euroopa delegaatprokuröride staatuse, tegevuskriteeriumide, õiguste ja kohustuste kohta ning Euroopa delegaatprokuröride rotatsiooni kohta artikli 7 rakendamise eesmärgil;
- e) võtab vastu eeskirjad artikli 29 kohaselt sõlmitavate kokkulepete ning tasumisele kuuluva trahvi suuruse arvutamise üksikasjade kohta;
- f) võtab vastu eeskirjad, millega täpsustatakse tagasiside andmist Euroopa Prokuratuurile teavet esitanud isikutele või üksustele;
- g) võtab vastu üksikasjalikud eeskirjad määruse (EÜ) nr 1049/2001 kohaldamise kohta tema tegevuses;
- h) võtab vastu määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 24 lõikes 8 osutatud rakenduseeskirjad.

Artikkel 73 **Teavitamine**

Iga liikmesriik määrab ametiasutused, kes on pädevad täitma artikli 6 lõike 6, artikli 13 lõike 3, artikli 17 lõike 2 ja artikli 26 lõike 4 sätteid. Teave määratud asutuste ja iga hilisema muudatuse kohta esitatakse samal ajal Euroopa prokurörile, nõukogule ja komisjonile.

Artikkel 74
Läbivaatamisklausel

1. Komisjon esitab hiljemalt [*viis aastat pärast käesoleva määruse kohaldamise algust*] Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva määruse rakendamise kohta oma hindamisaruande, millele võib lisada seadusandlikke ettepanekuid. Aruanne sisaldab tema tähelepanekuid selle kohta, kas Euroopa Prokuratuuri pädevuse laiendamine muudele kuritegudele vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 86 lõikele 4 on võimalik ja soovitatav.
2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandlikud ettepanekud, kui ta leiab, et Euroopa Prokuratuuri asutamiseks ning tema ülesannete või tema tegevuses kasutatavate menetluste kehtestamiseks on vaja üksikasjalikumaid eeskirju. Ta võib teha Euroopa Ülemkogule ettepaneku laiendada Euroopa Prokuratuuri pädevust vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 86 lõikele 4.

Artikkel 75
Jõustumine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Euroopa Prokuratuur hakkab talle käesoleva määrusega antud uurimis- ja süüdistuste esitamise ülesandeid täitma kuupäeval, mis määratakse kindlaks komisjoni otsusega Euroopa prokuröri ettepanekul pärast Euroopa Prokuratuuri asutamist. Komisjoni otsus avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja aluslepingute kohaselt liikmesriikides vahetult kohaldatav.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

Lisa

Isikuandmete kategooriad

1.
 - a) Perekonnanimi, sünninimi, eesnimed ja kõik varjunimed või oletatavad nimed;
 - b) sünniaeg ja -koht;
 - c) kodakondsus;
 - d) sugu;
 - e) asjaomase isiku elukoht, elukutse ja asukoht;
 - f) sotsiaalkindlustuse numbrid, juhiloa, isikut tõendavad dokumendid, passiandmed, tolli identifitseerimisnumbrid ja maksukohustuslasena registreerimise numbrid;
 - g) teave juriidiliste isikute kohta, kui see sisaldab teavet, mis on seotud kindlakstehtud või kindlakstehtavate üksikisikutega, kelle suhtes toimub kohtulik uurimine või kellele on esitatud süüdistus;
 - h) panga- ja muude finantseerimisasutuste kontod;
 - i) väidetavate kuritegude kirjeldus ja olemus, nende toimepaneku kuupäev, kuritegude liik ja uurimise kulg;
 - j) asjaolud, mis viitavad juhtumi rahvusvahelisele ulatusele;
 - k) üksikasjad isiku väidetava kuulumise kohta kuritegelikku rühmitusse;
 - l) telefoninumbrid, e-posti aadressid, andmeliikluse ja asukoha andmed ning nendega seotud andmed, mis on vajalikud abonendi või kasutaja kindlakstegemiseks;
 - m) sõidukite registreerimisandmed;
 - n) DNA mittekodeeritavast osast saadud DNA-profiilid, fotod ja sõrmejäljed.
2.
 - a) Perekonnanimi, sünninimi, eesnimed ja kõik varjunimed või oletatavad nimed;
 - b) sünniaeg ja -koht;
 - c) kodakondsus;
 - d) sugu;
 - e) asjaomase isiku elukoht, elukutse ja asukoht;
 - f) väidetavate kuritegude kirjeldus ja olemus, nende toimepaneku kuupäev, kuritegude liik ja uurimise kulg.

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Komisjoni ettepanek võtta vastu nõukogu määrus Euroopa Prokuratuuri asutamise kohta

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise struktuurile

Poliitikavaldkond: õigus

Tegevusala: jaotis 33

1.3. Ettepaneku/algatuse liik

X Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet**

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest**

X Ettepanek/algatus käsitleb **olemasoleva meetme pikendamist**

☐ Ettepanek/algatus käsitleb **ümbersuunatud meedet**

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Komisjoni mitmeaastased strateegilised eesmärgid, mida ettepaneku/algatuse kaudu täidetakse

Edendada liidu finantshuvide kaitset, arendada edasi õigusruumi ja suurendada ELi ettevõtjate ja kodanike usaldust liidu institutsioonide vastu ning järgida samal ajal kõiki Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhiõigusi.

1.4.2. Erieesmärgid ning asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

Erieesmärk nr 2: edendada õigusala koostööd kriminaalasjades ja aidata seega luua tõeline Euroopa õigusruum

(üldeesmärgi nr 2 osa: suurendada usaldust Euroopa õigusruumi vastu)

Asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise süsteemile

33 03: kriminaal- ja tsiviilõigus

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Täpsustage, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju abisaajatele/sihtrühmale.

Euroopa Prokuratuuri asutamine peaks tugevdama liidu finantshuvide kaitset. Selle asutamisega suureneb eeldatavasti finantshuve kahjustavate kuritegude toimepanijatele esitatavate süüdistuste arv, mille tulemusel suureneb süüdimõistmiste arv, saadakse rohkem tagasi ebaseaduslikult saadud rahalisi vahendeid ja tugevneb tõkestav mõju. Lisaks tagab Euroopa Prokuratuuri sõltumatus asjaomaste kuritegude uurimise ja nende eest süüdistuse esitamise ilma riigi ametiasutuste otsese mõjuta.

1.4.4. Tulemus- ja mõjunäitajad

Täpsustage, milliste näitajate alusel hinnatakse ettepaneku/algatuse elluviimist.

Edukate kriminaaluurimiste ja süüdistuse esitamiste suurem arv ja osakaal

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.5.1. Lühivi või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused

Kuigi nii liit kui ka liikmesriigid on kohustatud kaitsma liidu eelarvet, on liidul tegelikult liikmesriikide kulutuste üle väike kontroll ja tal praktiliselt puudub õigus sekkuda ELi rahaliste vahendite kuritegeliku väärkasutamise juhtumitesse. Enamikku ELi eelarvest haldavad riikide ametiasutused (nt andes ELi eelarvest rahastatavaid riigihangete raames eraldatavaid toetusi) ning liidu eelarvet kahjustavate kuritegude kriminaaluurimine ja nende eest süüdistuse esitamine kuulub liikmesriikide pädevusse. ELi eelarvet kahjustavate pettuste ja muude kuritegude uurimist takistavad sageli liikmesriikide **erinevad õigusaktid ja ebavõrdsed õigusnormide täitmise tagamise püüdlused**. Liikmesriikide õiguskaitseasutused, prokurörid ja kohtunikud otsustavad vastavalt **riigi kriminaalpoliitikas sätestatud põhimõtetele** ning riigi kriminaalõigusalase pädevuse ja menetluseeskirjade alusel, kas ja kuidas liidu eelarve kaitse eesmärgil sekkuda. Seepärast **erineb** liidu finantshuvide **kaitse tase liikmesriigiti märkimisväärselt**. Asjaolu, et ELi eelarvet kahjustavate kuritegude eest süüdistuste esitamisega lõppevate edukate uurimiste määr on ELi eri liikmesriikides väga erinev (vahemikus 19–91 %¹⁵), osutab **lüngale olemasolevates kaitsemehhanismides**, mille kõrvaldamiseks tuleb rakendada parandusmeetmeid.

1.5.2. Euroopa Liidu meetme lisaväärtus

Euroopa Prokuratuuri asutamise lisaväärtus seisneb peamiselt liidu finantshuve kahjustavate kuritegude eest **esitatavate süüdistuste arvu suurenemises**.

Euroopa Prokuratuuri asutamine **parandaks** asjaomaste kuritegude edukaks uurimiseks ja nende eest süüdistuse esitamiseks vajalike **ressursside kasutamist ja teabevahetust**. See omakorda edendaks üldiselt õiguskaitsemeetmete rakendamist nende kuritegude suhtes ja **suurendaks ärahoidvat (tõkestavat) mõju** potentsiaalsete kurjategijate jaoks. Euroopa Prokuratuur saaks koondada uurimis- ja süüdistuse esitamise ressursid konkreetse olukorra vajaduste rahuldamiseks – sellega muudaks ta õigusnormide täitmise tagamise tõhusamaks nii Euroopa Liidu kui ka liikmesriikide tasandil.

Euroopa Prokuratuur hakkaks juhtima uurimistegevust ja süüdistuste esitamist liikmesriikides, tagaks **uurimistegevuse ja süüdistuste esitamise tulemusliku koordineerimise** ning

¹⁵

Komisjoni iga-aastane aruanne „Euroopa Liidu finantshuvide kaitse – pettustevastane võitlus – 2011. aasta aruanne”, COM(2012) 408.

lahendaks kohaldatavate õigussüsteemide erinevusest tulenevaid probleeme. Praegune süsteem, kus liikmesriigid on Eurojusti ja Europolil toel ainuvastutavad sellise uurimistegevuse ja süüdistuste esitamise eest, ei ole piisavalt tõhus, et tulla toime asjaomaste kuritegude suure hulga ja neist tuleneva ulatusliku kahjuga.

Liidu piiratud finantsressursside kasutamine ELi kodanike parimates huvides ja nende parema kaitse peetuse eest on hädavajalik ka **kulutuste õiguspärasuse** kindlustamiseks ja selleks, et tagada **üldsuse usaldus Euroopa Liidu vastu**.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Järelevalve ja kontrolli eest vastutavate ametiasutuste, haldusuurimisasutuste ja õiguskaitseorganite vaheline teabevahetus ELi rahaliste vahenditega seotud oletatavate kuritegude kohta on **liikmesriikide tasandil** sageli ebapiisav. See on osaliselt tingitud eespool viidatud lünkadest menetlusraamistikus, mis takistavad mitut valdkonda hõlmavat tõhusat uurimistegevust, milles osalevad nii liikmesriikide õigusasutused kui ka haldus-, tolli- ja maksuasutused. ELi rahaliste vahendite väljamaksmist juhtivad ja kontrollivad asutused keskenduvad vahel üksnes oma raha tagasisaamisele haldus- ja tsiviilmenetluste kaudu, hoolimata tõsisest kahtlusest, et toime on pandud kuritegu. See võib kaasa tuua süüdistuse esitamisest loobumise ja seega vähendada tõkestavat mõju ja selliste kuritegude üldist ärahoidmist.

ELi finantshuve kahjustavate kuritegude tõhusat uurimist ja nende eest süüdistuse esitamist takistab lisaks ka asjaolu, et õiguskaitseasutused ja prokurörid ei edasta alati teavet kuritegude kohta oma kolleegidele muudes liikmesriikides või Eurojustile või Europolile.

Lisaks ei toimi rahvusvaheline koostöö klassikalisel kujul – vastastikuse õigusabi taotluste või ühiste uurimisrühmade kaudu – sageli piisavalt hästi, et tagada kõnealuste kuritegude tõhus uurimine ja nende eest süüdistuse esitamine, hoolimata selliste Euroopa Liidu organite nagu Eurojust ja Europol jõupingutustest. Vastastikuse õigusabi taotlustele vastatakse sageli suure viivitusega ning politseil ja õiguskaitseasutustel on keeleprobleemide ja õigussüsteemide erinevuse tõttu praktilisi raskusi oma välisriikide kolleegidega ühendusse astumisel ja nendega koostöö tegemisel. Mõnes liikmesriigis on aeglane ja ebatõhus rahvusvaheline koostöö muutnud kohtuasja algatamise sageli kuriteo aegumise tõttu võimatuks. Pealegi on ELi finantshuve kahjustavad juhtumid eriti keerulised.

Mis puutub **koostöösse Euroopa Liidu tasandil**, siis Eurojusti ja Europoliga toimuva koostöö ning liikmesriikide ja OLAFi vahelise koostöö vallas saadud kogemused on väga erinevad. Eurojust ja Europol ei saa alati teavet, mida nad liikmesriikide toetamiseks vajavad. OLAF toetab liikmesriike, andes spetsiaalset tehnilist ja tegevusabi vastavalt Euroopa ühenduste finantshuve kaitse konventsiooni teise protokolli artiklile 7. Samal ajal kehtivad OLAFi uurimiste suhtes eritingimused, eelkõige kui on tegemist teabe edastamisega riigi õigusasutustele, sealhulgas kohaldatavad andmekaitse-eeskirjad. Seetõttu on OLAFiga toimuvat koostööd mõnikord ka kritiseeritud eelkõige seoses sellega, et OLAFil kulub vahel kaua aega, enne kui ta jagab teavet riikide prokuröridega. Osa liikmesriike piiravad kohtuasjade salastatuse eeskirjade alusel koostööd selliste kohtuväliste organitega nagu OLAF.

OLAFi iga-aastane statistika näitab, et **riigi uurimis- ja õigusasutustele üleantud juhtumite puhul ei ole süüdistuste esitamine ELi eri liikmesriikides võrdväärselt tõhus ja tulemuslik**. OLAF analüüsis oma 11. tegevusaruandes liikmesriikides tema juhtumite suhtes 12 aasta jooksul rakendatud kohtulikke järelemeetmeid ja leidis, et „riikide suutlikkus lõpetada ELi eelarvega seotud kohtulikud uurimised ja süüdistuste esitamine süüdi mõistmisega

mõistliku aja jooksul on väga erinev”. Asjaolu, et keskmine süüdistuste esitamise määr on alla 50 %, viitab sellele, et liikmesriikidel on suuri raskusi üldise tõhususe saavutamisel uurimistegevuses ja süüdistuste esitamisel.

1.5.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Ettepanek võtta vastu pettusevastase võitluse direktiiv

Praegused liidu finantshuvide kaitseks võetavad meetmed hõlmavad haldusuurimisi, kontrolle ja auditeid ning seadusandlikke meetmeid (sh komisjoni ettepanek võtta vastu direktiiv, mis käsitleb ELi finantshuve kahjustava pettuse vastast võitlust kriminaalõiguse abil), kuid ei lahenda puudusi, mis on tuvastatud ELi finantshuvide kaitsega seonduvate kuritegude uurimises ja nende eest süüdistuse esitamisel.

Eurojust

Eurojust saab uurimistegevust ja süüdistuste esitamist üksnes koordineerida ja toetada ning abistada teabevahetusega. Kui liikmesriik keeldub juhtumit uurimast või selle eest süüdistust esitamast, ei saa Eurojust teda selleks sundida. Eurojusti liikmesriikide liikmetel puuduvad sageli volitused võtta liikmesriikides tõhusaid järelmeetmeid, või kui neil on sellised volitused, hoiduvad nad tavaliselt neid liikmesriigi õigusest tulenevaid volitusi kasutamast – enamik selliste küsimuste kohta tehtavaid otsuseid võetakse vastu konsensuse alusel.

Euroopa Prokuratuuri asutamise ettepanekule lisatakse **Eurojusti reformimise** ettepanek, mis tagab Eurojusti kooskõla nõukogu, Euroopa Parlamendi ja komisjoni kokkulepitud ühise lähenemisviisiga Euroopa asutustele ning millega seotakse omavahel Eurojusti ja Euroopa Prokuratuuri tegevus. See reform võib muuta teabevahetuse tõhusamaks ja tagada parema koostöö riigi ametiasutuste vahel.

Kahtlemata esineb alati juhtumeid, millega peavad tegelema nii Euroopa Prokuratuur kui ka Eurojust, eelkõige juhtumid, mille puhul kahtlustatavad on seotud nii liidu finantshuve kahjustavate kuritegude kui ka muude kuritegudega. See viitab vajadusele pideva tiheda koostöö järele. Sellise koostöö tagamiseks on mõlemasse määrusesse lisatud sätted, millega nähakse ette Euroopa Prokuratuuri võimalus nõuda Eurojustilt või tema riikidest liikmetelt sekkumist, koordineerimist või muul viisil oma volituste kasutamist konkreetse juhtumi korral.

Peale selle on sätestatud, et Eurojust osutab Euroopa Prokuratuurile tasuta praktilisi tugiteenuseid sellistes haldusvaldkondades nagu personal, finantsküsimused ja infotehnoloogia. Selline lähenemisviis tagab märkimisväärse sünergia. Sünergia avaldub näiteks selles, et Euroopa Prokuratuur saab kasutada Eurojusti infotehnoloogiataristut, sealhulgas saab ta oma juhtumite menetlemisel kasutada Eurojusti kohtuasjade haldamise süsteemi, ajutisi tööfaile ja registrit. Selle korralduse üksikasjad sätestatakse Euroopa Prokuratuuri ja Eurojusti vahel sõlmitavas lepingus.

OLAF

OLAF teostab praegu haldusuurimisi ELi finantshuvide kaitse eesmärgil. OLAFi töötajad on spetsialiseerunud ja omavad märkimisväärseid kogemusi koostöö tegemisel riikide selliste ametiasutustega, kes on pädevad võtma kriminaalvastutusele. Paljudel OLAFi töötajatel on asjakohased töökogemused oma riigi õiguskaitse- või õigusasutuses (politsei, toll ja prokuratuur).

Võttes arvesse OLAFi töötajate kogemusi haldusuurimiste vallas ning eesmärki vältida haldus- ja kriminaaluurimiste dubleerimist, kasutatakse osa OLAFi ressursidest seega

Euroopa Prokuratuuri asutamiseks. Teine oluline aspekt on praeguste võrgustike kasutamine, mille OLAF on aastate jooksul pettustevastase uurimistegevuse valdkonnas välja arendanud.

OLAF aitab Euroopa Prokuratuuri asutamisele kaasa ka sellega, et annab spetsiaalset abi ekspertiisi tegemise hõlbustamiseks ning tehnilist ja tegevusabi uurimisteks ja liidu finantshuve kahjustavates kriminaalasjades tõendite esitamiseks.

Määruse nr 1073/1999 (Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta) muutmise ettepaneku (**OLAFi reform**) üle peetakse praegu institutsioonidevahelisi läbirääkimisi. Kuigi see ettepanek parandab teabevahetust OLAFi ja ELi institutsioonide, organite ja asutuste vahel ning liikmesriikidega ja tagab OLAFi parema juhtimise ning sellega nähakse ette menetluslikud tagatised uurimisega seotud isikutele, ei anta sellega OLAFile täiendavaid tegutsemisvahendeid, eelkõige kriminaaluurimise pädevust.

Europol

Europoli roll piirdub teabe ja abi andmisega riikide õiguskaitsealaseks tegevuseks. Ta ei saa tagada oma analüüsil põhinevate järelduste võtmist liikmesriikides ega suunata seal uurimistegevust. Europoli pädevus on piiratud ka ELi toimimise lepinguga. ELi toimimise lepingu artikli 88 kohaselt ei saa Europol iseseisvalt kuritegusid uurida ja ta peab oma operatiivtegevust teostama koostöös ja kokkuleppel riikide õiguskaitseasutustega. Kuigi Europoli tugifunktsioonid on kindlasti tähtsad, ei saa need asendada pädevust iseseisvalt uurida kuritegelikkuse käitumist.

Komisjon võttis 2013. aasta märtsis vastu **Europoli käsitleva määruse ettepaneku**, milles keskendutakse Europoli pädevuse ELi toimimise lepinguga kooskõlla viimisele ja selle muutmisele teabevahetuskeskuseks ning millega pannakse talle koolituse vallas uued kohustused. See ei vähenda politsei uurimis- ja õiguskaitsevolitusi ELi finantshuvide kaitse valdkonnas.

1.6. Meetme kestus ja finantsmõju

☐ **Piiratud kestusega** ettepanek/algatus

- ☐ Ettepanek/algatus hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA
- ☐ Finantsmõju avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA

☒ **Piiramatu kestusega** ettepanek/algatus

- Rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku 2017–2023,
- millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

Otsene tsentraliseeritud eelarve täitmine komisjoni poolt

- tema talituste, sealhulgas liidu delegatsioonide töötajate kaudu;
- rakendusametite kaudu

☐ **Eelarve täitmine koostöös** liikmesriikidega

☒ **Kaudne eelarve täitmine**, mille puhul on eelarve täitmise ülesanded delegeeritud:

- ☐ kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
- ☐ rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (palun täpsustage);
- ☐ Euroopa Investeerimispank ja Euroopa Investeerimisfondile;

- X finantsmääruse artiklites 208 ja 209 nimetatud asutustele;
- ☐ avalik-õiguslikele asutustele;
- ☐ avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, kes esitavad piisavad finantstagatised;
- ☐ liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ning kes esitavad piisavad finantstagatised;
- ☐ isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaselt ühise välis- ja julgeolekupoliitika erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.
- *Mitme eelarve täitmise viisi valimise korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused”.*

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Täpsustage tingimused ja sagedus.

Euroopa Prokuratuur avaldab oma tegevuse kohta aastaaruande. Euroopa prokurör annab kord aastas Euroopa Parlamendi ja nõukogu ees aru Euroopa Prokuratuuri uurimistegevuse ja süüdistuste esitamise tulemuste ja prioriteetide kohta ning võtab seejuures arvesse vaikimis- ja konfidentsiaalsuskohustust.

Euroopa prokuröri või Euroopa delegaatprokuröre võib paluda ka esitada teavet riikide parlamentidele.

Lisaks hindab Euroopa Komisjon viis aastat pärast Euroopa Prokuratuuri asutava määruse jõustumist selle rakendamist, sealhulgas seda, kas Euroopa Prokuratuuri pädevuse laiendamine muudele kuritegudele vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 86 lõikele 4 on võimalik ja soovitatav.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteemid

2.2.1. Tuvastatud ohud

Uurimis- ja süüdistuse esitamise meetmed, sealhulgas jõustamismeetmed, on tundlikud meetmed, sest rikuvad osaliselt inimõigusi ja võivad seetõttu tingida kahjunõuete esitamise.

Isikuandmete töötlemine poolelioleva uurimise käigus võib samuti tingida kahjunõuete esitamise, kui tegemist on ebaseadusliku töötlemisega.

2.2.2. Ettenähtud kontrollimeetod(id)

Tavapärase eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse kohaselt on Euroopa Prokuratuur kohustatud muu hulgas:

- esitama komisjoni peaarvepidajale ja kontrollikoja esialgse raamatupidamisaruande;
- esitama Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikoja lõpliku raamatupidamisaruande;
- esitama Euroopa Parlamendile viimase nõudmisel kogu teabe, mida on vaja asjaomast eelarveaastat käsitleva eelarve täitmise kinnitamise menetluse tõrgeteta rakendamiseks.

Kui Euroopa Prokuratuur on asutatud, kohaldatakse **Euroopa Kontrollikoja pettusevastase võitluse ja audititega** seoses järgmisi nõudeid:

- Euroopa Prokuratuur ühineb 25. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlust, ja võtab vastu kõigi Euroopa Prokuratuuri töötajate suhtes kohaldatavad asjakohased sätted, kasutades kõnealuse kokkuleppe lisas esitatud vormi;
- Euroopa Kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide põhjal ja kohapeal kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, keda Euroopa Prokuratuur on rahastanud liidu vahenditest;
- OLAF võib teha muu hulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi vastavalt kohaldatavates ELi eeskirjades sätestatud korrale, et teha kindlaks, kas seoses Euroopa Prokuratuuri rahastatava toetuse või lepinguga on esinenud eeskirjade eiramist, mis kahjustab liidu finantshuve;
- Euroopa Prokuratuuri ning kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide vahelised koostöölepingud ning Euroopa Prokuratuuri lepingud, toetuslepingud ja -otsused sisaldavad sätteid, millega sõnaselgelt volitatakse Euroopa Kontrollikoda ja OLAFit tegema selliseid auditeid ja uurimisi vastavalt oma pädevusele.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Täpsustage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed.

Sellise pettusevastase võitluse strateegia vastuvõtmine, mis rakendatavate meetmete kulusid ja tulusid arvesse võttes on proportsionaalne pettuseohuga.

Oma töötajatega seotud huvide konfliktide vältimise ja ohjamise eeskirjade vastuvõtmine.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneerin gute liik	Rahaline osalus			
	Nr [Nimetus.....]	Liigendatu d/ liigenda- mata (16)	EFTA riigid	Kandidaat- riigid	Kolmand ad riigid	Rahaline osalus finantsmääruse artikli 18 lõike 1 punkti aa tähenduses

- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Assigneerin gute liik	Rahaline osalus			
	Nr [Nimetus.....]	Liigendatu d/ liigenda- mata	EFTA riigid	Kandidaat- riigid	Kolmand ad riigid	Rahaline osalus finantsmääruse artikli 18 lõike 1 punkti aa tähenduses
3	33.03.YY.YY Euroopa Prokuratuur (EPPO)	LIIGEN DATUD	EI	EI	EI	EI

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele (2013. aasta hindades)

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Number 3	Julgeolek ja kodakondsus
--	----------	--------------------------

Euroopa Prokuratuur (EPPO) ¹⁷			2017	2018	2019	2020	KOKKU
Jaotis 1 ¹⁸	Kulukohustused	(1)	1,393	4,144	6,895	11,039	23,471
	Maksed	(2)	1,393	4,144	6,895	11,039	23,471

¹⁶ Liigendatud = liigendatud assigneeringud / liigendamata = liigendamata assigneeringud.

¹⁷ Tabelis on esitatud üksnes uurimise ja süüdistuste esitamise tegevate töötajatega seotud kulud. Eurojust pakub halduslikke tugistruktuure tasuta.

¹⁸ Ette on nähtud astmeline värbamine (10 % – 20 % – 30 % – 40 % – 50 % – 75 % – 100 %).

Jaotis 2 ¹⁹	Kulukohustused	(1a)	0,099	0,194	0,293	0,487	1,073
	Maksed	(2a)	0,099	0,194	0,293	0,487	1,073
Jaotis 3 ²⁰	Kulukohustused	(3a)	1,052	2,455	3,507	4,558	11,572
	Maksed	(3b)	1,052	2,455	3,507	4,558	11,572
Euroopa Prokuratuuri (EPPO) assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1a +3a	2,544	6,793	10,695	16,084	36,116

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	5	Halduskulud
---	----------	--------------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2017	2018	2019	2020	KOKKU
Õigusküsimuste peadirektoraat						
• Personalikulud		0,170	0,170	0,170	0,170	0
• Muud halduskulud		0,050	0,050	0,050	0,050	0
ÕIGUSKÜSIMUSTE PEADIREKTORAADI ASSIGNEERINGUD KOKKU	Assigneeringud	0,220	0,220	0,220	0,220	0
• Personalikulud		0,131	0,131	0,131	0,131	0
• Muud halduskulud		0,050	0,050	0,050	0,050	0
OLAFI ASSIGNEERINGUD KOKKU	Assigneeringud	0,181	0,181	0,181	0,181	0,724

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 5 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustused kokku = maksed kokku)	0,401	0,401	0,401	0,401	1
---	---------------------------------------	-------	-------	-------	-------	---

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		2017	2018	2019	2020	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–5 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	2,945	7,194	11,096	16,485	37,
	Maksed	2,945	7,194	11,096	16,485	37,

¹⁹ Eelduste kohaselt tagab vastuvõttev liikmesriik hoone ja selle esmase varustamise kõigi kontori-, infotehnoloogia- ja turvaseadmetega. See hõlmab puhtalt kommunaal- ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulusid ruutmeetri kohta. Kui vastuvõttev liikmesriik seda ei tee, tuleb käesolevat jaotist muuta.

²⁰ Selle jaotise arvutus põhineb OLAFi kogemustel uurimiste valdkonnas. Lisaks hõlmab see kuni 36 Euroopa delegaatprokuröriga (täistööaja ekvivalentides) sõlmitavaid teenuslepinguid, mille kohaselt moodustab nende töötasu 80 % palgaastme AD 10 töötasust. Nad nimetatakse ametisse astmeliselt: 50% – 75 % – 100 %.

Vähendused, et saavutada mitmeaastase finantsraamistiku rubriikides kulutõhusus	5	Halduskulud
--	----------	--------------------

Vähendused rubriigis 5 (OLAF)			2017	2018	2019	2020	KOKKU
Jaotis 1 ²¹	Kulukohustused	(1)	-1,393	-4,144	-6,895	-11,039	-23,471
	Maksed	(2)	-1,393	-4,144	-6,895	-11,039	-23,471
Jaotis 2 ²²	Kulukohustused	(1a)	-0,099	-0,194	-0,293	-0,487	-1,073
	Maksed	(2a)	-0,099	-0,194	-0,293	-0,487	-1,073
Jaotis 3 ²³	Kulukohustused	(3a)	-0,350	-1,051	-1,401	-1,750	-4,552
	Maksed	(3b)	-0,350	-1,051	-1,401	-1,750	-4,552
Vähendused rubriigis 5 KOKKU	Kulukohustused	=1+1a +3a	-1,842	-5,389	-8,589	-13,276	-29,096

Üleminekuajaperioodil kompenseeritakse iga Euroopa Prokuratuuri assigneeringute või täistööajale taandatud töötajate arvu kasv OLAFi assigneeringute või täistööajale taandatud töötajate arvu vastava vähendamiseks.

Erinevus, st Euroopa delegaatprokuröride teenuslepingutega seotud kulud (jaotis 3)

			2017	2018	2019	2020	KOKKU
	Kulukohustused	(1)	0,702	1,404	2,106	2,880	7,020
	Maksed	(2)	0,702	1,404	2,106	2,880	7,020

Need on 9, 18, 27 ja 36 Euroopa delegaatprokuröri (täistööaja ekvivalentides) kulud.

Need kulud tuleb katta jaotise 3 varust või vähendades muude asutuste summasid.

3.2.2. Hinnanguline mõju [asutuse] assigneeringutele

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:
- kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes 2013. aasta hindades (kolm kohta pärast koma)

²¹ Ette on nähtud astmeline värbamine (10 % – 20 % – 30 % – 40 % – 50 % – 75 % – 100 %).

²² Eelduste kohaselt tagab vastuvõttev liikmesriik hoone ja selle esmase varustamise kõigi kontori-, infotehnoloogia- ja turvaseadmetega. See hõlmab puhtalt kommunaal- ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulusid ruutmeetri kohta. Kui vastuvõttev liikmesriik ei tee seda, tuleb seda jaotist muuta.

²³ Selle jaotise arvutus põhineb OLAFi kogemustel uurimiste valdkonnas. Lisaks hõlmab see kuni 36 Euroopa delegaatprokuröri (täistööaja ekvivalentides) sõlmitavaid teenuslepinguid, mille kohaselt moodustab nende töötasu 80 % palgaastme AD 10 töötasust. Nad nimetatakse ametisse astmeliselt: 50% – 75 % – 100 %. Kuna Euroopa delegaatprokurörid pakuvad välja liikmesriigid, on tõenäoline, et seda määra ei pruugita saavutada.

Täpsustada eesmärgid ja väljundid ↓			2017		2018		2019		2020	
	VÄLJUNDID									
	Väljundi liik	Väljund i keskmine kulu	Väljundite arv ²⁴	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu	Väljundite arv	Kulu
ERIEESMÄRK NR 1 Finantshuvide kaitsega seotud uurimistegevus										
- Väljundid	juhtumid	0,0083	184	1,526	491	4,076	773	6,417	1163	9,650
Erieesmärk nr 1 kokku				1,526		4,076		6,417		9,650
ERIEESMÄRK NR 2 Finantshuvide kaitsega seotud süüdistuste esitamine										
- Väljundid	juhtumid	0,0083	92	0,763	246	2,038	387	3,208	581	4,825
Erieesmärk nr 2 kokku				0,763		2,038		3,208		4,825
ERIEESMÄRK NR 3 Koostöö										
- Väljundid		0,0083	31	0,254	82	0,679	129	1,069	194	1,608
Erieesmärk nr 3 kokku				0,254		0,679		1,069		1,608
KULUD KOKKU				2,543		6,793		10,694		16,083

3.2.3. Hinnanguline mõju Euroopa Prokuratuuri (EPPO) inimressurssidele

3.2.3.1. Kokkuvõte

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Inimressursid	2017	2018	2019	2020
Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (töötajate arv)	18	36	54	90
- neist administraatorid (AD)	12	24	36	60
- neist assistendid (AST)	6	12	18	30
Koosseisuvälised töötajad (täistööaja ekvivalentides)	6	11	17	28
- neist lepingulised töötajad	5	9	14	23
- neist liikmesriikide lähetatud eksperdid	1	2	3	5

²⁴ Juhtumite arv, mis põhineb ettepaneku projektile lisatud mõjuhindangus analüüsitud eeldustel.
Erinevus punktis 3.2.1 märgitud üldisest kulust (36,116 miljonit eurot) tuleneb ümardamisreeglitest.

Personal kokku	24	47	71	118
-----------------------	-----------	-----------	-----------	------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Personalikulud	2017	2018	2019	2020	Kokku
Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad	1,179	3,537	5,895	9,432	20,043
- neist administraatorid (AD)	0,786	2,358	3,930	6,288	13,362
- neist assistendid (AST)	0,393	1,179	1,965	3,144	6,681
Koosseisuvälised töötajad	0,214	0,607	1,000	1,607	3,428
- neist lepingulised töötajad	0,175	0,490	0,805	1,295	2,765
- neist liikmesriikide lähetatud eksperdid	0,039	0,117	0,195	0,312	663
Personalikulud kokku	1,393	4,144	6,895	11,039	23,471

Haldusala peadirektoraadi hinnanguline personalivajadus

- ☐ Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist
- ☒ Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

hinnanguline väärtus täisarvuna (või maksimaalselt ühe kohaga pärast koma)

	2017	2018	2019	2020
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)				
33 01 01 01 Õigusküsimuste peadirektoraadi töötajad	1,3	1,3	1,3	1,3
24 01 07 00 01 01 OLAFi töötajad	1	1	1	1
XX 01 01 02 (delegatsioonides)				
XX 01 05 01 (kaudne teadustegevus)				
10 01 05 01 (otsene teadustegevus)				
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)				
XX 01 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud)				
XX 01 02 02 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored eksperdid delegatsioonides)				
XX 01 04 yy	-			

peakorteris

	- delegatsioonides				
XX 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud kaudse teadustegevuse valdkonnas)					
10 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud otsese teadustegevuse valdkonnas)					
Muud eelarveread (täpsustage)					
KOKKU		2,3	2,3	2,3	2,3

XX osutab asjaomasele poliitikavaldkonnale või eelarvejaotisele.

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate ümberpaigutamise teel peadirektoraadi siseselt. Vajaduse korral võidakse personali täiendada meedet haldavale peadirektoraadile iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ametnikud ja ajutised töötajad	Poliitika järelmeetmete rakendamine ja Euroopa Prokuratuuri nõustamine poliitika valdkonnas, Euroopa Prokuratuuri nõustamine eelarve- ja finantsküsimumustes ning tegelikud toetusmaksed, eelarve täitmisele heakskiidu andmine, eelarveprojekti koostamine
Koosseisuvälised töötajad	Ei ole kohaldatav

Täistööajale taandatud töötajate kulukalkulatsiooni kirjeldus peaks olema esitatud lisa 3. jaos.

Üleminekuperioodil kompenseeritakse iga Euroopa Prokuratuuri assigneeringute või täistööajale taandatud töötajate arvu suurenemine OLAFi assigneeringute või täistööajale taandatud töötajate arvu vastava vähendamisega.

OLAFi inimressursside vähendamine	2017	2018	2019	2020
Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (töötajate arv)	-18	-36	-54	-90
- neist administraatorid (AD)	-12	-24	-36	-60
- neist assistendid (AST)	-6	-12	-18	-30
Koosseisuvälised töötajad (täistööaja ekvivalentides)	-6	-11	-17	-28
- neist lepingulised töötajad	-5	-9	-14	-23
- neist liikmesriikide lähetatud eksperdid	-1	-2	-3	-5
Personal kokku	-24	-47	-71	-118

miljonites eurodes 2013. aasta hindades (kolm kohta pärast koma)

OLAFi personalikulude	2017	2018	2019	2020	KOKKU
-----------------------	------	------	------	------	-------

vähendamine					
Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad	-1,179	-3,537	-5,895	-9,432	-20,043
- neist administraatorid (AD)	-0,786	-2,358	-3,930	-6,288	-13,362
- neist assistendid (AST)	-0,393	-1,179	-1,965	-3,144	-6,681
Koosseisuvälised töötajad	-0,214	-0,607	-1,000	-1,607	-3,428
- neist lepingulised töötajad	-0,175	-0,490	-0,805	-1,295	-2,765
- neist liikmesriikide lähetatud ekspersed	-0,039	-0,117	-0,195	-0,312	-663
Personalikulud kokku 24.0107	-1,393	-4,144	-6,895	-11,039	-23,471

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

- ☒ Ettepanek/algatus on kooskõlas kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.
- ☐ Ettepanekuga/algatusega kaasneb mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi ümberplaneerimine.
- ☐ Ettepanek/algatus eeldab paindlikkusinstrumendi kohaldamist või mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamist.

Rubriiki 5 tuleks vähendada, et kajastada OLAFi ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohtade vähendamist.

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

- ☒ Ettepanek/algatus ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist.
- ☐ Ettepanek/algatus hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:

assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Kokku
Täpsustage kaasrahastav asutus					
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU					

3.3.

Hinnanguline mõju tuludele

- ☐ Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.
- ☒ Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
 - ☐ omavahenditele
 - ☒ Xmitmesugustele tuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida	Jooksva aasta eelarves	Ettepaneku/algatuse mõju
--------------------	------------------------	--------------------------

	kättesaadavad assigneeringu d				
		2017	2018	2019	2020
Artikkel XX		pm	pm	pm	pm

Mitmesuguste sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

[...]

Täpsustage tuludele avalduva mõju arvutusmeetod.

Tulud koosnevad nn kokkuleppetasudest, mis tuleks maksta otse ELi eelarvesse. Täpseid summasid ei ole hetkel võimalik usaldusväärselt nimetada.